

Linkime visiems linksmų ir laimingų Naujų Metų.
„Liet.“ Red.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Laukiant rinkimų į naują duma, revoliucionieriai lyg buvo nurimę, matyt jie išėjosi, organizavo savo pajėgas. Valdžios, išgandžiūtos didesnę dalį jai žinomų revoliucionierių, prikimšusios pilnus kalėjimus neistiekimų ir nužiūrėtų, tikėjosi, kad jau atėjo galas revoliucijai, kad ant jos galutinai pašmėvirė, kad sugrįžt sėna tvarka, užviešpataus vėl Maskolijoje niekieno neaprubėzuota biurokratijos galybė, kad visi niekšai valdininkų eilėse galės ramiai miegoti be bijodami bombų ir Browningo revolverių, kadaigi tikėjosi, kad visas bombas ir revolverius jau seniai nuo revoliucionierių išėmė. Vilnys tos vienok pasirodė klaidžios, pasirodė, jog ir dabar žiauresnius caro tarnus už jų biaučius darbus pasiekia už pelnytą bausmę, kad toki negali ant liaurų ramiai miegoti.

Pereitos subatos dieną mieste Tverė likosi nusautas vienas iš svarbiausių caro valdžios stulpų — grafas Aleksis Ignatjevas, pagarsėjęs reakcijos pasekėjas. Jis ramiai vienoje valgykloje sėdėjo drauge su žemiečių viršininkais. Jam bekalbant, vienas iš buvusių ten jaunų vyriškių, paklio nuo stalo, priartino prie Ignatjevo ir įvarė jam šešias revolverio kulkas. Viena kulka pervėrė širdį caro tarno ir jis negyvas puolė ant grindų. Šovėjas, pasinaudodamas iš sumišimo, įbėgė į kitą kambarį ir pats stengėsi nusišauti, paleido sau du šuvis, bet vienas, paleistas iš drebančios rankos visai jo neužgavo, o kitas nepavojingai smūžėdė petį. Subėgė tarnai ir buvę mokyklų jį suvaldė, atėmė revolverį ir perdavė policijai. Kas yra tasai vyriškis, nežinia, savo pravarde jis atsiskė pasakyti. Apsirėdęs jis darbininku, bet ar ištikro yra tokiu, nežinia. Suimtas, jis pasakė vien, jog ką norėjo, tą išpildė.

Valdžios laikraščiai į padanges kelia užmuštą caro tarną, išgriaia jo budą, dora ir nuopelnus. Ištikro vienok, geriau jį pažystantiems jis pasirodo visai menkos doriskos vertės; vienatiniiai jo nuopelnai yra, turbūt, kad jis prigulėjo prie svarbiausių reakcionierių, apginėjų senos tvarkos, neaprubėzuotos caro ir jo tarnų saualios.

Budamas Mažrusijos generalgubernatoriu, jis pradėjo persekioti žydus, pradėjo valkyti juos iš Kijevo, uždraudė gyventi kaimuose. Kadaigi Mažrusijoje ir Podolians gubernijoje daug buvo žydų apgyventų miestelių, tai daug miestelių jis perkeltė į kaimus ir juose gyvenusiama žydams prisakė aplėsti senus namus, Kromus ir tuojaus išsikraustyti iš tokių į kaimus perkeltų miestelių. Žinoma, tokiu padavadyjimu užgauti žydai, kaip paprastai Maskolijoje daroma, sudėjo tulą pinigų sumą, žmonės kalbėjo, jog buvo sudėta apie pusę milijono rublių kaip pirkimui persekiotojo. Tie

pinigai tuojaus išdavė valsius. Kaip ant rankos mostelėjimo pasiliovė laikymas žydų ir, apart to, iš jeneralgubernatoriaus kanceliarijos suteikiamos buvo žydams visokios žinios apie rengiamus ant vietos visokius žydams nemalonius padavadyjimus ir apie užmąnytas Peterburge naujas tiesas pandiojimui žydų, kad jie paprastu būdu, taigi papirkimais, galėtų nedaleisti užgynimo vodingų sau tiesų. Tokios mat prilaikė doros revoliucionieriaus nugalabintas caro tarnas.

Parodė jis savo menką dorą ir žiaurumą ir kovoj su revoliucija, ypač Maskvoje. Buvo jis svarbiausiu ramsčiu reakcionieriškos politikos Durnovo. Jis prisidėjo labiausiai prie nupuldymo įtekės Wittės. Geldžianti kariškos diktatūros Didieji konigaikščiai jį manė diktatoriumi apšaukti, kadaigi net tarp caro tarnų mažai galima rasti tiek trokštančių žmonių kraujo ir turinčių pakaktinai drąsos žmonių kraują lieti, persekioti kiekvieną laisvesnę mislį. Toks tai buvo prašalintas iš tarpo caro tarnų grafas Aleksis Ignatjevas. Žinoma, jo vietoj nepritrūks carui augstų urėdinių eilėse ir daugiau trokštančių kraujo laisvės priešų eurausti, bet ten gal trukti vien protą turinčių, o Ignatjevui, kaip kalba net jo priešai, proto netruko, arba bent kad jis jo visgi daugiau turėjo už kitus caro tarnus.

Netvarka duodasi žmonėms, jausti ypač pramoningiesiems Maskolijos apskrčiuose. Tartingi fabrikantai uždarinėja dirbtuves ir dumia su pinigais į užrubežius, kur visgi ramiau gali gyventi ir pinigus išleisti negu Maskolijoje. Žymiausiai pramonė nuopulė Lenkijoje. Čia ir valdžios mažiau rupinasi apie jos pakėlimą ir apgyvinimą fabrikantų. Pramoningiausias Lenkijos miestas Lodz, kaip sako, jau dabar socialistų rankose, o valdžios visai nesikiša, neužstoja už kapitalistų, jų reikalų negina. Ketvirta gyventojų dalis, taigi, suvirsu 100000 žmonių neturi darbo, nė duonos. Didėsni dalis dirbtuvių, ypač gi didesnės uždarutos, kadaigi dirbdaviai negali susitaikyti su savo darbininkais ir dar dirbančių dirbtuvių savininkai nutarė, jeigu greitai nepasiseks susitaikyti su darbininkais, uždaryti visai dirbtuves. Jeigu tas bus išpildyta, dar daugiau, žmonių atsiras be darbo ir duonos kėsnio.

Prancuzija.

Prancuzijoje dar vis traukiasi taisyne rando su dvasiškija. Nors didesnių maištų nebuvo, bet dvasiškija dar vis nepasiduoda. Randamas nenorėdamas labiau erzinti žmonių, nevaro su prievara iš klebonių kunigų ir iš rumų vyskupų, laukia, kad jie be prievartos patys padarytų. Tikisi mat, kad ant galo ir popiežius nusiulenks ir liausis erzinio žmonių bent ten, kur iš to nė jokios naudos sulaukti negal ir kur negali tikėti per užsispyrimą priversti Prancuzijos parandą panaikyti jau užgirtas

tiesas. Dabar randas vienatitolino išpildymą tiesų, bet jį nepanaikino ir panaikinti negal, nes jos užgirtos tautos atstovų, o tų didesnė dalis yra kunigijai priešingų. Kad randui palengvinti kovą su dvasiškija, parlamentas beveik be jokių prieštaramų ir ilgų debatavimų dideliu balsų daugumu užtvirtino jau ant ateinausių metų biudžetą, pripažino randui ir visus naujus kreditus, kokių jis reikalavo.

Jeigu kaip kur kunigijos užtarėjai kelia neprilankias randui demonstracijas, tai netruksta ir neprilankių kunigijai demonstracijų ir tai ne vien pačioje Prancuzijoje, bet ir kituose kraštuose. Pereitą savaitę net katalikystės sostapilė Ryme žmonės kėlė neprilankias popiežių demonstracijas, pritarėdami Prancuzijai jos kovoj su dvasiškija ir su popiežiumi: žmonės ant gatvių šūkavo: lai gyvuoją Prancuzija!

Popiežius vienok nepasiduoda ir Prancuzija su juom nenori pradėti nė jokių tarybų, kol jis nepalaps kunilaisvesne pasiduoti tautos atstovų užgirtoms tiesoms. Jis visiems kraštams išsiuntinėjo protestus prieš išvijimą iš Prancuzijos jo pasiuntinio ir užgrėbimą jo raštų, bet Prancuzijos randas ant jo protesto nedavė nė jokio atsakymo.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

Utarinke, 8 val. vakare, įZavadziko fortepijonų krautvę, Dominikonų gatvėje, atėjo 3 ginkluoti žmonės ir, grasindami revolveriais, pareikalavo pinigų. Persiganėdė pardavėjai atidavė jiems raktus nuo kasos, kurioje plėšikai rado keturis rublius ir kelias kapeikas. Tuomet jie pradėjo kratyti pardavėjų kišenių, bet, išgirdę ką tai einantį krautuvėn, plėšikai pabėgo.

Vienas Vilniaus technikas-mylėtojas išrado labai paprastą mašiną, kuria galima rinkti spausdinamas raides. Ta mašina užima labai mažai vietos, rinkėjas gali sėdėdamas rinkti, prie to rinkti gali du syki greičiau, negu paprastai. Tasai aparatas ilgai dar nebus vartojamas, kadaigi išradėjas neturi išteklių jį patentuoti.

Vilniuje policija suėmė pirklių tarnų profesionalines draugijos sanarius.

Naktį 8 d. lapkr., nuo 2 iki 4 val. nakties policija darė kratą žydų laikraščio „Das Judische Volk“ redaktoriaus d-ro Lurije bute. Nieko uždrausto neradusi, policija išėjo.

Naktį 2 d. lapkr. policija padarė kratą ir suėmė Grinefeldus.

Rus. Telegr. Agentura praneša, kad Vilniuje suėmė Kuršo revoliucionierių Birzėną, dalyvavusį garlaivio plėšime.

Lapkričio 19 d. Vilniun atvyko italų opera, kuri perstatys 10 sekundų vaidinimų: „Il Trovatore“, „Rigoletto“, „Bajaci“, „Il Barbiere de Seville“, „Aida“, „Norma“, „Faust“, „Traviata“, „Mefisto“, „Carmen“ ir „Tosca“.

Vilniuje sustraiškavo vietinių laikraščių reporteriai. Reikalavimai ekonomiški.

Pagal statistikos centro komiteto žinių, Vilniaus, Kauno ir Gardino gubernijose žieminių javų uždėrijimas prastas.

Vilniuje, 13 (26) lapkričio iš kariškos hauptwachto prie buto Nr.14, pabėgė 6 kaliniai, kurių tarpe 4 politiskieji. Vieni pasakoja, buk kaliniai išlindę per krosnį į koridorių, kurio niekas nesergėjęs. Paskiaus iš koridoriaus jie išėję per duris ir pasislėpė. Pabėgusieji ikišiol nesurasti.

Lapkričio 14 (27) d. buvo konfiskuoti: „Siev. Zap. Goslos“ ir „Svob. Sl.“ numeriai. „Siev. Zap. Gos.“ konfiskuotas už perspandinimą iš „Tovarščio“ straipsnio „Rinkimų kompanijos peržvalga.“ Sanvairastis „Naša Dolia“, po gan ilgos pertraukos vėl išeis.

Mokslu apskrčio globėjas, kaip praneša „Dz. Vil.“, išsiuntinėjęs privatiškųjų žydų mokyklų viršininkams ir liaudies mokyklų direktoriams įsakymą, kad mokyklose nemokytų jokių liuosios universitetų klausytojos ir kursistės.

7 d. gruodžio Vilniaus karės apskrčio teisme buvo nagrinėjama byla valstiečių Grigaičio, Gobio ir Radkevičiaus, kaltinamų priklansomybėj lietuvių socialdemokratų partijai, reikalams, ginklų pirkime, o teippat agitacijoj tarp valstiečių pakelsti Lietuvos valdininkus lietuviams, policijos panaikinime ir priklabinėjime prie ginkluotos kovos su tikslu iškovoti Lietuvai autonomiją.

Šiomis dienomis Virbaliaus žandarų skyriaus viršininkui šakius, suimtas Vilniaus stoties telegrafistas Odeskis, pas kurį darė teippat namuose kratą. Odeskis nugabentas Virbalium. Spėjama kad Odeskis gabendavęs per sieną kontrabandą.

Lapkričio 3 d. krasoje konfiskuota 1000 egzempliorių „Naujosios Gadynės“ su knygutėmis priedais.

Šiomis dienomis Vilniuje užsibaigė lenkų žemės savininkų priešrenkamasis susisavizavimas. Šitas susavizavimas padarė kaip ir programą ateinančių rinkimų kampanijai. Jie išreikškė sekančius norus: tiesų sulyginimas ir tikėjimo laisvė; plati savyvalda, prie to išreikškėta buvo noras palaikyti Lenkijos autonomijos reikalavimą; atidavimas mokyklų vietinių savyvaldos organų žinybai; įsteigimas Vilniuje augstųjų mokyklų; visoms tautos turi būti duota tiesa steigti savo mokyklas teippat kultūros ir kitokias vietines ištaigas.

Vietinėje savyvaldoje, teippat administracijoje ir teisme, pirma vieta turi būti paskirta vietiniam gyventojams, vietinės gi kalbos (lietuvių ir lenkų) turi naudotis priklausančiomis joms tiesomis.

Naktį 3 d. lapkričio policija padarė kratą dantų daktaro Štiko bute, Ignatjevo skersgatvyje. Štiką suėmė Mikalojaus skersgatvyje Mickuno bute; Mickuną suėmė

8 d. lapkričio, teismo rumai, pris. posėdininkams dalyvaujant, nagrinėjo Juozo Kondratavičiaus bylą. Kondratavičius apkaltinamas uždraustos literatūros platiniame.

Rumai pasmerkė Kondratavičių 1 metams tvirtumon ir nusprendė rupintis apmalyti tą bausmę 3 mėnesiais kalėjimo.

Tas pats posėdis nagrinėjo valst. Voronos ir Timanauksio bylas. Juos kaltina kurstymu gyventojų neklusyti valdžios.

Abudu apkaltintu teismo rumai išteisino.

Lapkričio 2 d. Vilniaus karės apskrčio teismas, dėlei prokuroro protesto, nagrinėjo antrą sykį Pečiulio bylą. Gynė pris. advokatas Trochovskis. Pečiulį teismas antrą sykį išteisino.

Lapkričio 1 d. Vilniaus teismo rumai, prisiekusiems posėdininkams dalyvaujant nagrinėjo politiškas bylas:

1) Apie Kauno gub. valstietį Juozą Grišį, apkaltintą kurstymu valstiečių Voikunų ir Sosikių miesteliuose (Kauno gub.) neklusyti valdžios. Voikunuose Grišis pasakė lietuviškai kalbą apie mokesčių ir akcyzės nemokėjimą, teippat apie pavarymą iš valdžios istaigų rusų valdininkų ir užmėlyną jų lietuviams; vietiniam mokytojiui paliepė išvaizuoti į 2 savaitę, priklabinėję valstiečius nuspręsti uždengti monopolį ir ištremti iš kaimo vagis; privertė raštininką Simonovičių įrašyti tą nusprendimą į knygą ir, gavęs nuo jo kopiją, vaikščiojo pas dvarininkus, prašydamas jų pasirašyti.

Rumai nusprendė pasodinti Juozą Grišį tvirtumon vieniems metams ir 6 mėn., užskaitant jam atsėdėtus 9 mėnesius ir 20 d.

2) Apie valst. S. Duncą, apkalt. uždraustos literatūros platiniame Pastovyje (Viln. gub.).

Rumai nusprendė pasodinti Duncą 1 metams tvirtumon, užskaitant atsėdėtąjį kalėjime laiką.

3) Apie valst. Serguną, apk. platiniame Viln. gub. m. Plisa, soc.-dem. partijos atsisaukimų. Sergunas prisipažino kaltu.

Rumai išteisino Serguną. — Veliaus, tas patsai teismas, nagrinėjo komercijos mokinio, valst. Marjano Gumauskio bylą. Gumauskį kaltina uždraustos literatūros platiniame.

Rumai nusprendė pasmerkti Gumauskį 8 mėn. tvirtumon, užskaitant sėdėtąjį laiką ir prašyti caro užmėlynai bausmę atsėdėti laikui.

2 d. lapkričio gelžkelio stotyje policija konfiskavo „Naujosios Gadynės“ paskutinį numerį.

Peržiūrėję „Naša Dolia“ redaktoriaus bylą, teismo rumai nerado prasikaltimo atspausdinime žinios apie caro pelną ir straipsnio „Kas bus“ (Što bude). Visi konfiskuoti numeriai turi būti sugrąžinti. Po teismo redaktorius reikalavo sugrąžinti konfiskuotus numerius, bet pasirodė, kad jie buvo sunaikinti. Nežinurint į tokį teismo nusprendimą, redaktorius liko administratyvškai nubaustas dviem šimtais rublių.

Sausio 9 d. 1907 m., renčiama Vilniuje Lietuvos dailių paroda. Musų artistai, sužinoję apie šią pradžioje garsintą, prizaedami parodoje dalyvauti. Teip nuo d-rienės Kupriavičienės iš Simbirsko gub., nuo J. Piaseckio iš Rostovo ant Dono, nuo J. Kodžio iš Paryžiaus, nuo J. Staneikos iš Kriokavos, nuo K. Gabrėno iš Venspylės, nuo J. Zikaro iš Peterburgo, nuo J. Danovskio iš Starkinės, Kauno g., nuo Rymšos iš Pilviškių ir tultų kitų yra prizaedta atsityti įvairių paveikslų, paisionių, ir skaptoriškų darbų.

Pranešdamas apie šitos prizaedus, parodos komitetas kviečia visas angščiau pamintusias ypatus, kaip ir kitus, kurie norėtų dalyvauti parodoje, kuoveikiansiai prisistiti savo darbus, idant savo laiku galima būtų parodą sutaisyti.

Kareiviai varė į Ventspylę šešis revoliucijos komiteto sanarius; pastariejie mėgino pabėgti, bet visi šeši ant vietos buvo nušauti.

Pastaruoju laiku Vilniuje labai daug žmonių serga difteritu ir tymais. Serga tymais teippat vietinės juoke rių mokyklos mokiniai. Keli susirgusieji junkeriai nusiųsti gydytis į karinį ligonbutį, kiti gi pasiliko ligonbutyje prie mokyklos.

V.Z.

Iš Dziesoniškio, Ašmenos pav., Vilniaus gub..

Nepersenei atvyko į Dziesoniškį iš Disnos už kleboną kun. Steponas Umbras, lietuvis, kuriam vietinis diakonas, kun. Nikodemas Tarasevič, užgynė skelbt Dievo žodį lietuviškai, užmiršdamas, jog Dziesoniškio bažnyčioje buvo sakomi pamokalai lietuviškai jau laikuose klebono Pilypo Budvičiaus. Kun. Umbras tuo tarpu kreipėsi savo buvusį kleboną ir Disnos dekanato diakoną kun. Jurgį Močulskį, prašydamas patarimo ką veikti tokiame nelemtame padėjime. Kun. Močulskis, kaippo geras tautietis ir išmintingas kun. Jurgis Močulskis, prašydamas patarimo ką veikti tokiame nelemtame padėjime. Kun. Močulskis, kaippo geras tautietis ir išmintingas kun. Jurgis Močulskis, prašydamas patarimo ką veikti tokiame nelemtame padėjime.

Kun. St. Stakiale.

V.Z.

Iš Kalvarijos, Sv. gub..

Lapkričio 22 d. suėjo daug žmonių į Kalvarijos Taikos teismą, vieni kaippo liudininkai, kiti iš žingeidumo, nes tą dieną buvo nagrinėjama byla už žinomas riaušes bažnyčioje rugsėjo 9 d., per Marrijos Vardo atlaidus.

Riausių priežastims ištirti buvo paskirta ypatinga komisija; komisijos darbai nusiųsti gubernatoriui. Gubernatoriui paliepus, vietinis pavieto viršininkas apkaltino keturius lenkus ir du lietuviu. Liudininkų pakviesta 50, iš kurių keli nestoji. Lietuvius gynė advokatas Petras Leonas, kuris pirmiau buvo apskrčio teismo sanariu, o dabar apsigyveno Kaune ir užsiima advokatu (Novo Bazarnaja Nr.10). Lenkų pusės liudininkai sa

kė, kad lenkai giesmininkai lazdy bažnyčioje neturėję, tik viens apkaltintųjų turėjęs, ir tas tą lazda net teisme rodė; lenkai sakė, kad lietuviai pradėję stumti, spausti lenkus iš to viskas prasidėję. Lietuvių liudininkai tvirtina, kad pradžia buvo nuo lenkų, vieni rodė, kad girdėję lenkus kalbant, kad bus kraujo praliejimas, kiti matė, kad lenkai bažnyčioje turėję lazdas, kad tos lazdos buvę iš keltos augstyn ir buvę darbe. Išklausius liudininkų, gražiai prakalbėjo Leonas, nurodydamas, kaip dabar plėčioj Rusijoje mažesnės tautos vienijasi, kad greičiau galėtų išgauti sau tiesas, ir priėjo iki Kalvarijos, kur tarp mažos dalies parapijos lenkų ir didumos — lietuvių, kilo vaidai už bažnytinis giedojimus; neprašė, kad teisėjas nubausyt apkaltintus lenkus, tik parodė nekaltybę apkaltintųjų lietuvių ir ant galo prašė teisėjo, kad savo besalisku nusprendimu padarytų pradžią santaikos tarp vietinių lenkų ir lietuvių. Teisėjas visus apkaltintus išteisino.

Lenkai tą nusprendimą priėmė su dideliu džiaugsmu, lietuviai labai šaltai. Arpašikakys lietuviai tuom nusprendimu, ar varys bylą toliau, dar negalima tikrai pasakyti, bet girdėsi balsai, kad rūpinatis bylą leisti į taikos teisėjų susisavizavimą.

V.Z.

Iš Ukmergės, Kauno gub..

Ruduo, tas laikas, kada tankiausiai esti taisomos valstiečių sueigos. Kaip kuriuose valsčiuose buvo, o kituose gal dar bus susauktos valstiečių rinkimų sueigos, per kurių viršininkai pasirodė besirūpiną bažnyčių reikalais.

Deltuvoje anksti rytą sukvieisti valstiečiai per visą dieną laukė atvykstant žemiečių viršininko, kursai sutemus teatvaziavo. Atvaziavę viršininkas, pranešė susirinkusiems, kad gubernatorius įsakę žmonėms pasisamdyti bažnyčioms sargybą. Susirinkusieji atsakė, be gubernatoriaus seniai apie tą pasirūpinę ir turi pasisamdyti varpininkus, o jie ir bažnyčias sergia.

Toks nepaprastas viršininkų rupestis apie bažnyčių reikalus sukelė tarp susirinkusiųjų daug visokių šnekų. Iš tų šnekų galima patirti, jog labai žmonės netiki savo globėjams, visokiems viršininkams, ir jog iš kiekvieno jų veiksmo ir žodžio nori išspėti paslėptą apgadinėjamą. Ir tikrai, ar galima nors kartą įtikėti tiems, kurie neturėdami jokio, apart atmetimo, ryšio su savo pavaldiniais ir neatjausdami tikrųjų reikalų, išnaudojavo jų patirimą savo siekiams.

Tatai ir gubernatoriaus rupestį apie bažnyčias žmonės teip aiškino: Buk jis, norėdamas duoti užsimėtimą sargybiniams, užimanė pamėginti, bene prisilins juos žmonės bažnyčioms, sodžiams ir magazinams sergėti. Mat, gaujos sargybinių, užsiimdamos vien girtuokliavimu, miegojimu, vogimu ir vėl girtuokliavimu, o tikrai retkarčiais apsiiautimu namų laike kratos ir ki

tais mažmožišais, nebegali pragyventi. Daugumas pragyventi mėnesio pabaigos paimta algą, gyvena be skatiko iki 20 d. ateinančio mėnesio. Taigi valdžia, apčiuodama, jogei tiems dykadiuoniams reikia nemažai išmokėti, o pinigų užrubežyje paskolinti visokiems Wittėms nebelen-gva, sumanusi įbrukti sargybinių užlaikymą žmonėms. Valdiniškai buk maną, jei pasiektų įbrukti žmonėms sargybinius, tai patiemis valdininkams liktų daugiausia pinigų ir nors mažumą išrodytų, kad ir sargybiniai turi šokių-tokių gyvavimo tiesą. Priminta teipgi apie tai, kad doram žmogui ne tiktai su jais gerti nedera, bet ir šne-kėti, nes tai esą išgamos draugijos išmetos. Juodašimčių ir galvažudžių gaujos, vargini-mui žmonių už jų pačių pini-gus užlaikomos.

Samdymas sargybinių bu-tų lygus pavedimui avių vil-kams.

Bemaž per pusę pasididinę mokesčiai už žemę, kaip atsi-radusi sargybinių ir nenau-dingų žemės tvarkymo komi-sijų sanarių eibė (Tikrai skauda, kad reikia savaisiais sunkiais uždirbtaisiais pinigė-liais užlaikyti tuos, iš kurių mes jokios naudos neturime).

Buvo atėjęs į valscius ir sargybinis, kurs esti pas žemiečių viršininką. Nors jis viršininkui tarnauja, vie-nok algą jam moka valdžia. Žmonės klausinėjo jį, ką jie pas viršininką veikia ir ko dėl šiam bent dviejų nelai-kyti? Ant paskutiniojo klaus-ymo sargybinių tiesiog atsakė, kad jam ir vienam nėra ko veikti. Žmonės minėjo daugybę vagysčių, kuriose dalyvavę sargybiniai, bet primysiu šion tiktai tą atsitikimą, kurį geriaus iškliausiu ir kurio vieta ir veikiančios ypatos man labiau žinomos. Du Kaušų sodžiaus žmonės buvo savanajame miške. Juo-du pamatė arkli pakinkytą, du sargybinių su kirviais ir dar koki ten žmogų su peiliu, bekertantįs tinkamus mede-lus. Prisiartinusiu, parei-kalavo kirvių. Abu sargy-binių pradėjo smarkiai su tiemdvim žmonėm ginčytis ir pasakė kerta apskriečio vir-šininkui liepiant. Tuodu žmonės norėjo vesti juos pas viršininką, bet abu du sargy-biniai ir žmogus pasiskubino apieisti mišką, žadėdami mie-ste tiemdvim žmonėm nedo-vanoti.

L. U.

Iš Kavarsko, Ukmergės ap.

Sekmadienį, spalio 29 d., 7 val. vak., krasininkas Kaza-kevičius savo kambaryje re-volveriu persišovė ranką. Į-bėgęs krason, ėmė rėkti, kad jį norėję nušauti. Pasaukė tuojau feldšerį, urėdninką su sargybinais ir tuoj nuve-žė jį Ukmergėn. Iš ryto anksti atvyko pats sprau-ninkas su pristovu ir antstoliu ir daugybę raitųjų sargybi-nių. Tą naktį važiuota Ukmergėn daug naujokų-rekru-tų; kelyje sprau-ninkas visus juos pasitiks sugrąžino at-gal. Paskui buvo apstatytos sargybinais visos miesto gat-vės ir nieko iš ten nebeišlei-do. Įeiti leido visiems. Prasidėjo kratos. Bekraty-dami ukininką Derelę, atra-do ant indaujos (šėpos) kele-tą kareiviškų patronų ir bu-vo jį patį suėmę; bet kunigas dekonas užstojo už tą ukinin-ką ir paleido jį. Po pamal-dų kratė visus žmones, iš ba-žnyčios einančius. Iš vieno bernioko atėmė revolverį, bet jį patį paleido. Tuo tarpu pasklydo po miestelį kalbos, kad krasininkas pats

persišovęs ir feldšeris sakė, kad ranka buvusi dumais ap-rūkusi. Taigi vargu teip galėjo būti, kaip krasininkas aiškino; jis sakė, kad kasin-kas, kuris praveręs šovę, jis gi sėdėjęs prie stalo ir skai-tęs pasirėmęs; kulka vėl įlin-dusi sienon žemiau stalo. Dėl tos priežasties sprau-ninkas telegrafavo Ukmergės gydytojui, klausdamas apie krasininko žaizdą, ir, matyti, paties krasininko pasišauta, nes uostojo kratę ir aprimo; tik vis dėlto sprau-ninkas prakalbėjo į žmones. Tik trečia diena kaip atvykęs iš Telsių Ukmergėn, ir teip ne-malonus atsitikimas esąs Ka-varske. Su teliščiais gerai gyvenęs, tenai jaunuomenė daug taikėsnė esanti ir ge-riau elgiantis. Mūsų gi jau-nuomenę pabarė ir pagazdi-no, jei nenurimsianti, tad dragunų „otriadą“ atėisais, ir tegul jo, sprau-ninko, pas-kui nekaltina. Liepė ne-klausyti kurstytojų ir savoti-škai paaiškino, kodėl netikęs esąs priverstinas paėmimas dvarponių žemės. „Kiek tu-ri žemės?“ paklausė vieno ukininko. „20 dešimtinių“, šis atsakė. Kito klausia: „Tu kiek turi?“ Tas atsakė: „Nė kiek!“ Iš trečio, ke-tvirto ir penkto vis gausa atsakymų, kad neturi. Ir tiktai šeštas ar septintas at-siliepė turįs 18 dešimtinių. Tuomet sako sprau-ninkas: „Matote! jei tas, kuris turi mažiau, atimtumėte iš to, kuris turi daugiau, ar tai gerai būtų?“ Bežemiams pasakė, kad dabar esančios komisijos, kurios norintiesiems pirkti žemės duosiančios pinigų ir nurodysiančios, kur galima busią nusipirkti.

L. U.

Iš Gudelių, Senap. apskr.

Kunigas K. Sakalauskas platina kuniginius atsisauki-mus: „Vyrų! stokime visi prie rinkimų į Duma!“ ir „Koki tur būt renkami mu-sų atstovai į Valstybės Du-mą?“ Tuodu atsisankimu, perspau-dintu iš „Šaltinio“ Nr. 33, pataria rinkti tokius, kurie yra „dievobaimingi katalikai ir geri lietuviai“. Vienas išmintingas lietuvis, šiek-tiek mokantis nustė-naut, ant to man pasakė, kad pagal tą patarimą, ge-riausia išėitų išrinkus katali-kų bažnyčių zakristijonus. Bet jis truputį apsiriko, nes zakristijonai nebaigę au-gštesnių mokslų, o antrasis atsisaukimas reikalauja, kad musų atstovais būtų ne tik geri krikščionys, geri kalbė-tojai, bet dar kad būtų pa-baigę augštesnius mokslus. Taigi tiems atsisaukimams ir zakristijonai į atstovus ne-tinka. Tai ką gi jie pata-ria rinkti? Lankas.

L. U.

Iš Kauno.

Šimtai lietuvių vaikų jie-ško mokslo, bet Kaune per-mažai yra mokyklų. Nega-vietos mokykloje, vaikai mokinasi gatvėse visokių blo-gų darbų. Todėl gerai bu-tų, kad lietuviai mokytojai gryžtų iš kitur Lietuvos ir šviestų savo brolius kaunie-čius.

Girdėjau, kad kun. Olšau-akis greit atvers Kaune, ant Žaliojo Kalno, dviklasę mo-kyklą, į kurią tuojaus reika-lingas esąs mokytojas ir mo-kytoja — lietuviai; algos mokytojas gaus 50 rublių mė-nesui ir kambary, o mokyto-ja — 30 rubl. ir kambary.

V. Z.

Išlaidoms, kurios reikalin-gos damos rinkimams, pa-skirta Kauno gubernijos ko-misijai, rinkimų reikalams

150 rubl., kiekvienai pavieto komisijai — 100 rublių kiek-vienai policijos valdybai — 150 rubl.

10 d. lapkr., 7 val. vakare, Kaune, Petro gatvės mono-polin atėjo 7 ginkluoti žmo-nės, 18—25 metų. Grašinda-mi revolveriais, jie paėmė iš kasos ir iš pardavėjos Mic-kievičaitės kambario pinigus ir parašė išlaidų knygoje: „Revoliucijos organizacijos vardu mes paėmėm pinigus, nežinome kiek.“ Plėšimas atlikas į kelias minutes. Ei-na tardymas.

Iš Ukmergės, Kauno gub.

Ukmergėje geidžiama įkur-ti privatiškomis lėšomis su valdiškų gimnazijų tiesomis gimnazija.

Susitvėrus dėl šio dalyko tam tikra komisija kreipėsi į Ukmergės apskrėsio valstie-čius, kad jie tą dalyką pa-remtų. Kasin ką ant to pa-sakys musų valstiečiai? Pri-sidėti prie įkurimo Panevė-žyje mergaičių gimnazijos girdėti daugelis valscius atsi-sakė. Tie, kurie neprisidė-sią prie Panevėžio mergaičių gimnazijos įkurimo, turėsią, jei panorėsią į ją leisti savo mergaites, už mokslą mokėti dvigubai, vieton 35 rubl. 70 rubl. metams. Girdėjau, kad projektuojamoji įkurti Ukmergės gimnazijoj po 100 rubl už mokslo metų ketina-ma paskirti mokesčius. Mie-sto valdyba duodanti tam reikalui 2,000 rubl. ir butą.

V. Z.

Iš Čiupėnų, Pan. pav.

Dabar pas mus labai suju-do seniūnai, nes, kaip sako, sulaukę aštrų žemiečių virš-ininkų, dėlko reikėsią uoliau pildyti savo pareigas. Dėl to tų priezasties, o gal ir dėl kitos, netikėtai atsirado kitas viršaitis. Kaip žinome, terp kitko valdžia išrado ir liuosybę. Ant jos tai pasi-remdama ji, žemiečių virš-ininko ypatoje, liuosai, ne-klausns žmonių, paskyrė se-niūną Čepulį viršaitio parei-gų pildytoju. Juokingai iš-rodo. Senasis viršaitis bu-vo išrinktas pavasarį trims metams, o šį rudenį jau atsta-tytas. Tas tiek to — įsiai nepadarė nė gero nė blogo. Bet kodėl valdžia sauvališkaai paskyrė kitą viršaitį? Juk rinkikai, rinkdami viršaitį, pašrinko jam padėjėją, dabar esantį seniūną, Venčioną. Mat valdžiai nereikia Ven-čionų, geresnis jai Čepulis. Valstiečiai! ar gi nepasikėsi-nimas ant musų tiesų?

Kukutis.

V. Z.

Iš Minsko.

Sudėgė 2 grafo Tiškevi-čiaus malūnu. Spėja, kad gaisras kilęs nuo padegimo.

V. Z.

Iš Pinsko, Minsko gub.

Kairiosios partijos, kaip matyt, rengias dalyvauti rin-kimuose dūmon. Šiomis dienomis mieste buvo išlip-yti kairiųjų partijų atsisauki-mai, kviečianti visus daly-vauti busimuose rinkimuose, o ne boikotuoti jų.

V. Z.

Iš Baltstogės.

Pagrio geležinkelio stoty-je „Lunnica“ 10 žmonių už-puolė ant urėdninko ir 2 žem sargių. Urėdninkas ir 1 žem-sargis užmušti. Užmušė-jai pasislėpė.

V. Z.

Iš Dinaburgo.

Teismas pasmerkė 41 so-dietį į kalėjimą už Konjusev-skio dvaro „Magnusovo“ iš-plėšimą, o 12 sodietų ištei-sino.

(18 „Viln. Žn.“)

Iš Mintaujos.

Iš Vilniaus praneša, kad suėmė Kursoarevoliucijonie-rių Birėnėnų, kuris dalyva-vęs didelioje revoliucijoni-kuose aktuose ir garlaivio išplėšime.

Kringel, Liepe ir Brik-man pasmerkti mirtin už užpuolimą ant dragunų Tuk-kume „Grūdžio mėnesyje“ 1905 metuose.

V. Z.

Iš Rygos.

General-gubernatorius pa-naikino kniškės baumę, kurią vartojo baudžiantieji kariumenės būriai.

Iš „Viln. Žinių“.

Rygoj suėmė Freitą ir Eną, kaltinamus už užpuoli-mus ant policisto ir ant kar-eivių.

Kairiųjų partijų agitato-rius suima, jiems vaikščio-jant į namus. Nežiurint į tą rinkimų sąrašus jau įne-šta daugiau kaip 5000 butų samdytojų. Užrašymas dar neužbaigtas.

V. Z.

Iš Latvijos.

„Bals“ praneša, kad dva-ro „Saika“ savininkas, ba-ronas Velkersman gavęs iš policijos departamento leidi-mą įvežti per Rygos muitinę, savo dvarų apgynimui, 20 šautuvų, 10 Mausero sistemos revolverių ir 6000 patronų.

V. Z.

Senapylės ukininkų draugija.

27 d. spalio (sen sk.) 1906 m. Suvalkų gub. ukininkai Andriej. Matuleitis Stebuli-škių kaimo, Juozas Riņša, Naudzių kaimo, Jurgis Masai-tis Pabai-gų (Vidėpėškių) kaimo ir Andrius Drangelis Ozelių kaimo, nusisuntė Su-valkų gubernatoriui aprei-škimą, jogei jie įsteigia „Se-napylės Ukininkų Draugi-ją“. Štai tosios draugijos įstatymai:

Ką veiks toji drau-gija?

1. Draugija rūpinsis pa-kelti visokiame dalyse vietinį žemės ūkį.
2. Tam dalykui —
- 1) Draugijos sanariai rū-pinsis tankiau susirinkti ir pasikalbėti apie visokius ūkio reikalus.
- 2) Kvies į savo susirinki-mus žmones, kurie gerai pa-žysta ūkio dalykus, kad pasi-mokinti nuo jų.
- 3) Draugija rūpysis dary-ti pamokinimus, kursus ir pasikalbėjimus apie ūkio da-lykus visiems, kurie norės pasimokinti.
- 4) Rūpinsis užvesti gere-snės veislės gyvulius, gere-snes ūkio mašinas ir pada-rus, geresnes seklas ir geras triobas.
- 5) Rūpinsis praplatinti dauglankį ukininkavimą.
- 6) Rūpinsis apsegerėti ūki-ninkus nuo visokių nelaimių — nuo ugnies, nuo ledų iš-mušimo, nuo gyvulių kriti-mo ir nuo kitų nelaimių.
- 7) Rūpinsis įtaisyti ūki-ninkams lengvesnį pinigų pasiskolinimą.
- 8) Rūpinsis pigiau ir ge-riau įgyti ūkui reikalingus dalykus (trąšas, mašinas ir kitokius prekičius).
- 9) Teipogi rūpysis nau-rdingiau pardavinėti savo ūkio produktus.
- 10) Rūpinsis geriau su-naudoti pieną, vilnas, linus ir kitus ūkio produktus.
- 11) Draugija, kiek galė-dama, taisy ūkio dalykų pa-rodas.
- 12) Darys peržiūrėjimus ant vietos visokių pagerin-mų ir įtaisymų gėrai veda-muose ūkuose.

13) Gali skirti pinigines dovanas ir konkursus už ūki-naudingus išradimus.

14) Gali steigti ūkio mo-kyklas.

15) Gali įtaisyti vakarus ir spektaklius draugijos pini-gų padauginimui.

16) Rūpinsis platinti nau-rdingus ūkiškus spaudinius (knygas, laikraščius).

17) Užsiminė ir kitokiais ūkiai priklausančiais reika-lais.

Draugijos sana-riai.

3. Draugijos sanariu gali būti kiekvienas pilnatiesis gyventojas vyras ir moteris, kuris sutinka pildyti drau-gijos įstatymus.

4. Sanarys priimamas į draugiją josios valdybos iš-dviejų sanarių rekomendaci-jos.

5. Draugijos sanarys, ne-uzmokėjęs per istisus metus sanarių mokesnių, skaitosi pateai savo noru išstojusiu iš draugijos.

6. Vietinis draugijos su-sirinkimas gali išmesti iš sa-narių negerus sanarius pagal valdybos nurodymą.

7. Išmestasis sanarys, ar-ba savo noru išsėjęs iš sa-narių, neturi nė kokios teisės prie draugijos turtų.

8. Kiekvienas įstojantis sanarys įneša į draugijos ka-są vienu kartu 3 rublius ir toliaus kas mėnuo po 50 kap. Visuotinas susirinkimas gali pakelti ir pamažinti sanarių mokesčių.

9. Valdyba gali numazin-ti, arba visiškai panaikinti, sanarinius mokesnius netur-tiangiems sanariams. Apie tai valdyba praneša arty-miausiai visuotinam drau-gijos susirinkimui.

10. Visi draugijos sana-riai turi lygias tiesas ir po-vieną balsą, kurio negali per-duoti kitam.

Draugijos val-dyba.

11. Draugijos valdyba renkama vieniems metams vi-suotiname draugijos susirin-kime ir susideda mažiausiai nors iš 7 ypatų.

12. Valdybos sanariai pa-sirenka iš savo tarp: 1) pir-mininką, 2) pirmininko vie-tininką, 3) išdininką, 4) ra-štininką ir 3 sanarius ir pa-siskirsto tarp savęs užsiėmi-mus draugijos dalykais.

13. Valdyba veda visus bėgančius draugijos dalykus ir atsako savo turtu už nuo-stolius, padarytus draugijai savo darbais, priešingais draugijos įstatams ir visuoti-no susirinkimo nutarimams.

14. Valdyba susirenka nors vieną kartą per mėnesį Senapylėje.

15. Valdybos posėdis skai-tosi pilnateisiu, jeigu daly-vauja nors 4 valdybos sana-riai.

16. Visi dalykai išrišami paprasta balsų didžiama; jei-gu balsai persiskyrę lygiai, pirmininko balsas persveria.

17. Ant posėdžių valdy-bos vedamas protokolas, su valdybos sanarių parašais.

Visuotinas su-sirinkimas.

18. Visuotinas susirinki-mus susaukia valdyba bent vieną kartą į metus.

19. Pareikalavus dešimtai draugijos sanarių daliai, valdyba privalo susaukti ne-paprastą visuotiną susirinki-mą.

20. Jeigu draugija ir jos skyriai labiau prasiplatintų, nepaprasti visuotini susirin-kimai gali būti pakeisti sky-rių atstovų susirinkimais.

21. Kaip turi rinkties ir veikti skyrių atstovai, nūta-ria visuotinas susirinkimas.

22. Visuotinas susirinki-

mas skaitosi pilnateisiu, jei-gu dalyvauja trečia visų draugijos sanarių dalis.

23. Jeigu nesusirinktų reikalingas sanarių skaičius, valdyba susaukia ne vėliau mėnesio kitą visuotiną susi-rinkimą, kuris skaitosi pilna-teisiu, nepaisant kiek sana-rių susirinko, apie ką drau-gijos sanariams duodama ži-nia sanvaitė prieš susirinki-mo susaukimą.

24. Visuotinosusirinkimo nutarimai sprendžiami papra-sta balsų didžiama, išėmus klausymą apie draugijos už-dengimą, apie ką paminėta paragr. 29.

25. Visuotinas susirinki-mas: a) renka valdybą, b) peržiuri valdybos sanarių ir komisijų darbą, c) renka rei-kalingas komisijas, d) per-žiuri atskaitą, e) svarsto skundus ant valdybos, f) svarstė visus kitus klausy-mus, valdybai nepriklausan-čius.

26. Visuotinių susirinki-mų posėdžių vedami proto-kolai su valdybos sanarių pa-rašais ir 5 draugijos sanarių.

27. Draugija turi savo skyrius (filijas).

28. Draugija turi savo knygyną.

Draugijos užden-gimas.

29. Visuotinam susirinki-mui nutarus, draugija gali būti uždengta; tam reikalin-ga, idant susirinkime daly-vautų 3 draugijos sanarių ir nutarimas didžiomas 3 daly-vaujančių sanarių.

30. Draugijos turtas po uždengimui, pagal nutarimą visuotino susirinkimo, pave-damas visuotiniams naudin-giems dalykams.

Jeigu kas turėtų reikalą prie naujai užgimančios „Se-napylės Ukininkų Draugi-jos“, tesikreipia prie Jur-gio Mašaičio, Pabai-gų kaimo, Šunekų valdžios Senapilės pavieto, Suvalkų gub.

V. Z.

Suvalkų gub. lietuvių protestas.

Kaip iš laikraščių žinoma, nuo kelių dienų Petrapylėje prasidėjo tarybos terp mini-sterių pirmininko ir tulų iš Lenkijos pakviestų žmonių, kurie toje taryboje gina len-kų savyvaldos reikalus. Ži-nant, kad beveik visų politi-škų partijų lenkai iš teip vadi-namosios „Lenkų Karalystės“ pretenduoja, kad „lenkiškoji savyvalda“ būtų įvesta ir lie-tuvių apgyventoje Suvalkų gub., mums baugu darosi, kad šitos savyvaldos įvedi-mas neatgabendų drauge su savim į mūsų krašto admini-straciją ir lenkiškosios kal-bos, kuri tokiu būdu užimtų tik rusiškiosios vietą, atneš-dama mūsų tautystei neme-nką paojų — polonizaciją. Šitą dalyką suprasdami, su-valkiškai lietuviai Vilniuje gyvenantieji, šiomis dienomis telegrafu išsiuntė mini-sterių kabineto pirmininkui sekantį protestą:

„Kaipo atlyginimą len-kams už suteiktą pagelbą, Napoleonas I, steigdamas Varšavos kunigaikštystę, vė-liaus, per Vienos kongresą Lenkų Karalystę pavardinta, prijungė, ant musų nelaimės, prie jos, ignoruodamas vieti-nius lietuvius, ir Lietuvos dalį, šiandieninę Suvalkų gu-berniją, kurioje iki šiol ku-ne visur gyvena lietu-viai. Dabar dėl derybų su tos „Lenkų Karaly-stės“ atstovais apie įvedimą savyvaldos su lenkų kalba administracijoje, mes lietu-viai energiskai protestuoja-me prieš įvedimą lenkiškos savyvaldos musų, lietuvių,

krašte su visiška svetima mums lenkų kalba, ir reika-laujame, įvedant į Suvalkų gub. savyvaldą, dėl šio žmonių nuraminimo, įvesti tuom pa-čiu laiku į musų gubernijos teismą, mokyklą ir admini-straciją lietuviškąją kalbą, kaip daugumos gyventojų kalbą.“

Paduodami šitą protestą visuomenei, atkreipiame visų suvalkiškių atydą į grupo-jantį Suv. gub. lietuviųstei-paojų ir patariame pasisku-binti su panašaus turinio protestais, geriaus per val-sčių sveigas nutartais, siun-diant juos Peterburgan ant ministerių kabineto pirmi-ninko vardo. Vyrų, ati-džiau sekite Tėvynės reika-lus!

V. Z.

IŠ AMERIKOS.

Neįleidžia į Ameriką.

Atvažiauvusiam į San Fran-ciscą maskoliškam oficerui Winchester Petrowsky už-draudė amerikoniška valdžia išlipti ant krantų, kadangi buk anarchistas esąs. Jo mo-teriai vienok daleido išlipti ant kranto. Petrowsky sudė-jo \$1000 ir tapo paleistas.

Pakels anglų prekes.

Pennsylvania geležinkelio kompanija apreiškė savo dar-bininkams, kad nuo pirmos dienos sausio parsieis darbi-ninkams tiek jau už anglis mokėti, kaip ir kitiems, ne-darbininkams tos kompani-jos. Mat geležinkelio kompa-nija yra teipgi savininkė ke-lių anglių kastyčių. Iki šiol darbininkai mokėdavo tą pa-čią prekę, kurią moka per kupčias; taigi ant metų sutau-pindavo apie \$675000. Dabar vienok to jau nepada-rys. Nekvaila, mat, geležin-kelio kompanija: darbinin-kams pakels kelis centus al-gas, o nuo jų dabar gal dau-giau atsilups. Ot ir malonė!

Paskendo 126 žmonės.

Sulyg neseniai išduotos statistikos paskendo ant di-džiųjų ežerų Suvien. Valst. per šiuos metus 126 ypatos; 1905 metuose gi 215. (38 y-patos nukrito nuo įaivo, 15 ypatų įkrito į laivų tavorų rėmą ir užsimušė, 11 ypatų pasimirė nuo susižeidimų laike darbo; 2 ypatos pasida-rė sau galį; 42 ypatos pas-kendo susidaužius laivams, o 5 prazuvo susimušant laivams.

Didžiausias ant svieto refraktorius.

Didžiausias refraktorius ant svieto bus Kalifornijos observatorijoj ant Mount Wilson. Diametras refrak-toriaus atvaros bus 2½ metro, taigi antra tiek didesnis už refraktorių žinomos Yerkes observatorijos. Refraktorių vartos daugiau prie tirinėji-mo saulės. Pinigus dirbimi refraktoriaus duoda turtin-gas amerikonas J. D. Hooker. Užliurtojamui naujos obser-vatorijos bus gerai žinomas astronomas G. Hale.

Nevažiuos į San Francisco.

Iš Honolulu praneša, kad tenaitinis japoniškas konsu-lus pasakęs, jog japoniškas kariskasis laivynas nevažiuos į San Francisco. Mat Japonija pasibijojo, kad laivyną toki pat nelaimė neuatiktų, kaip užtiko laivą „Maine“.

Lynčavo.

ANNAPOLIS, Md. 21 dieną gruodžio išvilko 60 maskuoti vyrai iš šonaitinio kalėjimo negrą Henry Chamberst ir pa-korė jį. Mat negras buvo užpuolęs ant baltos moter-škos.

Su melagyste nueisi -- bet negrysi.

Garsiojo apaštalo Dowie „karalystė“ pasibaigė gyvenus. Pereitę seredos dieną teismas perkatinėjo salygą, kuriose yra grįžantį karalystę ir atrado, kad būtinai reikia viską per licitaciją parduoti, kadangi visos miestelis subankrutijo, o žmonės, įdėję savus pinigus į miestelį (arba, geriau sakant, į apaštalo „Elizosiaus II“ kišenius, kurie juos su „ančiukais“ praleido), kenčia didžiausią skurdą. Advokatas John E. Hatley apreiškė, kad kasdien apturi daugybę laisvų, kuriuose gyventojai Zion City meldžia, kad kuogreičiausiai darytų rodą, kadangi besilatinant žiema juos prie bado stumia. Užtai, norėdamas teismas reperižengti tiesas žmonių, turės būtinai vėl karalystę parduoti. — Per daugelį metų sekė apaštala jo avelės, kadangi jis mokėjo daryti „stebuklus“ su avelių pinigais. Bet ir stebuklingumas ne amžinas. Šiandien kenčia apaštala, ir jo avelės didžiausią skurdą. Tokis, mat, likimas — kvailių.

Paminklas Ingersoll'ui.

Iš New Yorko praneša, kad skulptorius Fr. E. Trieber iš Peoria, Ill., padarė jau modelį paminklui laisvamaniui Robertui G. Ingersoll'ui. Paminklas bus įstatytas pavasarį atlietas, o 21 d. liepos, mirimo dienos Ingersoll'io, atidengtas. Paminklas stovės Glen Oak parke, Peorijoje.

Išplėšė banką.

FELICITY, OHIO. 19 d. gruodžio išplėšė čia Citizens banką. Plėšikai, pagriebę \$300, padėjo. Banke buvo suvirs \$10,000, bet tuos nespėjo plėšikai pagriebti.

Pabėgo iš kalėjimo.

CINCINNATI, OHIO. 25 d. gruodžio pabėgo iš Hamilton kalėjimo 9 kaliniai. Tarpe pabėgusių yra ir sunkiai praskaltę žmonės.

Prėkystė auga.

Sulyg statistikos, išleistos Washingtono apie prėkystę Suv. Valstijų su Porto Rico, užaugo prėkystė nuo \$4,000 000 1897 metų ant \$40,000,000 šio meto.

Importavo už \$50,000,000 kaučiuko.

Sulyg statistikos Suv. Val. vaizbos ir pramonės skyriaus, importavo Suv. Val. per 1905 metus už 50,000,000 doliarų kaučiuko.

Explodavo laivas.

VICKSBURG, MISS. 19 d. gruodžio explodavo čia laivas „W. T. Scovill“. Kiek išviso žmonių prauzo, tikrai nežinia, mena kad nedaugiau kaip 16 ypatų.

Nelaimės ant geležinkelių

SPOKANE, WASH. Susimušė ties čia lokomotyva su tavoriniu traukiu Great Northern geležinkelio. Kurentojas Paul Schuppert, ir stabdytojas Guy Salisbury tapo užmušti; lokomotyvos vedėjas Howard tapo mirtinai sužeistas, o kurentojas Hanson apiplyktas.

St. PAUL, MINN. Susimušė ties Enderlin, N. D. pasazierinis traukis Minneapolis St. Paul & South Ste. Marie geležinkelio su lokomotyva, prie ko 10 ypatų likosi užmušti, 6 mirtinai ir 25 sunkiai sužeisti. Susimušimas įvyko pertai, kad pasazierinis traukis net ant dviejų valandų buvo pasivėlinęs! Po susimušimo užsidedę trauko vagonai.

Galsrai.

BUTLER, PA. Sudegė čia, 20 d. gruodžio, daugelis namų. Viena, 56 metų sena, moteris sudegė, o 60 šeimininko liko be pastogės. Ugnies padarytą nostolių apskaito ant \$10,000. Ugnis užgimė nuo eksplozijos aliejaus boso, kurį moteris į pečių įmetė.

NEOGEDCHEZ, TEX. Užsudegė čia 23 d. gruodžio, namas F. A. Blount'o. Nostolio ugnis padarė ant \$300,000 maziansiai.

Explozijos.

STONE CITY, KANS. explodavo anglų kastynėse Fidelity Coal Co. No. 1 penkios bakos parako. Explozijos tapo du angliakasiai užmušti ir penkiolika sužeisti.

IŠ DARBO LAUKO.

NEW, YORK. Lokomotyvų kurentojams Long Island geležinkelio kompanijos tapo pakeltos algos ant 12 nuosimčių. Teipgi pakėlė algas ir lokomotyvų vedėjams; tūpmesulių darbo valandų kompanija visgi neįvedė.

NEW, YORK. Kaip rodo, įvyks čia streikas 3000 darbininkų, dirbančių geležinkelio stočių krantuvėse. Darbininkai reikalauja pakelti algų ant 5 c. už darbo valandą, kuomet kompanijos prizadėjo tik 4 c.

NEW YORK. 3000 konduktorių ir kiti darbininkai Delaware, Lackawanna & Western, Centralinio geležinkelio New Jersey, Lehigh Valley, Baltimore & Ohio ir Erie geležinkelio kompanijų rengiasi pamesti darbą. Darbininkai reikalauja pakelti algų ant 5 c. centų už valandą, o kompanijos duoda tik 4 c.

NEW, YORK. Urėdininkai Long Island geležinkelio pasirašė po kontraktu, kad darbininkams pakels algas ant 3 1/4 — 4 1/4 centų už darbo valandą. Tokiu būdu išstojo minėta geležinkelio kompanija iš susivienijimo kitų linijų, kurios perdavė darbininkų reikalavimus — 5c daugiau už darbo valandą, — santaikos teismui.

SCHENECTADY, N. Y. Streikas General Electric kompanijos darbininkų pasibaigė ir visi darbininkai sugrįžo prie darbo. Streikas buvo užtat išauktas, kad kompanija atsakė tris piešėjus. Streiką išlaimėjo kompanija, nes atstatytų piešėjų neįpridedarban.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Riverton, Ill.

Lietuvių čia pusėtinai burelis. Visi dirba anglų kastyninėse, darbai eina neblogiausiai ir lietuvių susipratimas po biskį kyla. 9 d. gruodžio parengė čia S. L. A. 135 kuopa visą susirinkimą su prakalbotis. Salėje prisirinko pusėtinai burelis lietuvių, buvo teipgi ir moterų ir merginų. Susirinkimą atidarė pirmsėdis J. Bataitis paaiškindamas kokiam tikslui susirinkimas šauktas; ir perstatė pirmutinį kalbėtoją S. Katkevičią iš Springfield, Ill. Kalbėtojas aiškino apie Susivienijimo L. A. siekius ir koki nauda iš prigulėjimo prie jo. Klausytojai dėkavojo kalbėtojui gausiu delnų plojimu. Antras kalbėtojas buvo J. Zvingilas iš Springfield. Jisai plačiai aiškino vargingą padėjimą mūsų brolių Lietuvoje ir kaip jie nes-

gali savo gyvasties už laisvę žmonijos. Toliau kalbėjo apie socializmą, aiškino jo siekius ir naudą. Nurodė kaip turėta — kapitalistai engia vargšus, ir ragino atiduoti laike rinkimų savo balsą vien už socialistus, kurie ne pasiduos kapitalistams, bet rupinsis apie darbininkų gerovę. Toliau kalbėdamas, priminė, kaip caras su savo bernais suorganizavo juodąją šimtinę ir visus žmonių karius, kurie mūsų brolius kankina. Liepė dėti aukas pašelpai už Lietuvos ir žmonių laisvę kovojančių. Ant ko žmonės iš viso \$10.80 sudėjo (aukautojų vardai pagarsinti kitą vietą. Rd.). P. Z. kalba teip gi susirinkusiems labai patiko. Trečias kalbėtojas buvo D. Kasparkis iš Springfield. Šitas nurodė naudingumą skaityti naudingas knygas ir ragino kiekvieną vyrą ir moterį kuodaučiausiai griežti už skaitymą, nes tas yra vienatinis kelias apsisivietimo. Toliau kalbėdamas klindė ir senovės lietuvių gyvenimą, teipgi kovą su kryželiais ir, ant galo, kaip dvasiškia mūsų tautą nupuldė ir dabar dar puldo. Teipgi liepė nesigailėti centų pašelpimui kovojančių už žmonių laisvę. — Reikia čia dar priminti, kad atsirado vienas carbernis, kuris stengėsi žmonis nuo aukavimo atkalbinėti, vienok beveik niekas jo nepaklausė.

Buvo teipgi pirmas surinkta aukų revoliucijos reikalavimas pas M. Petkų \$2.05, kuriuos pinigų kartu prisidūciami. Teipgi keletas draugų atsiminė ir sergančią rastiškinę ir sudėjo jo pašelpai \$1.50. Revoliucijos aukos skirtos L. S. D. P. Aukautojams išsturi širdingai aciu.

V. Miežaitis.

Iš Worcester, Mass.

Vietinė L.S.P.A. 40 kuopa parengė čia 16 d. gruodžio prakalbas su deklamacijoms. Žmonių susirinko pusėtinai burelis ir užsilaikė gana ramiai. Kalbėtoju buvo draugas Zagaras, eiles deklamuodamas vaikinais: M. Dusiavičius ir J. Baltušis. Kalbėtojas nurodė savo kalboje sunkų padėjimą mūsų brolių tėvynėje ir netikusį kapitalistų surėdymą čionai. Teipgi užmanė parinkti aukų tėvynės reikalams. Ir perėjus vaikiniams su merginoms per salę, tapo surinkta aukų 17 dol. su centais. Vienok kokias partijas paskyrė aukas, nežinia, nes nebuvo susirinkusių klausta (mėgėsi manome, kad nebuvo nė reikalo susirinkusių klausti, nes ir pats rengėjai, be abejonės, gerai žino kam pinigų duoti. Rd.) Buvo teipgi ir ant prakalbų 4 d. lapkričio aukų surinkta, rodos, apie 23 dol. su centais, bet ir tos dar nenusižustos jokiai partijai. (Jeigu-gi teip išties būtų, tai čia yra kokia nors svarbi priežastis, neleidžiantis aukas pasigsti, vienok mes tikime, kad L.S.P. kuopa nelauks pinigų pas save, bet priduos ten kur reikia. Rd.) Aukavęs.

Iš Jersey City, N. J.

Po ilgą ir sunkiam miestui pabudo ir čia nykščiai lietuviai. 29 d. lapkričio parengė čia D. L. K. Algrido drėstę prakalbas, ant kurių surinko revoliucijos nauda 20 dol. aukų (kur aukos ir kam pasikirtos? Rd.). 2 d. gruodžio susitvėre čia kuopa L. S. P. A. Prie kuopos prisiraše keturiolika sanarių, bet yra viltis, kad laikui bėgant skaitlius pasidaugins. Teipgi susitvėre čia ir „Ru-

tos“ dainininkų choras. Choras yra maitystas, vadovu jo yra J. Neimontas, kuris nesigaili nė apelsinų, nė triušo bemokydamas chorą dykai. Prie choro priguli maždaug 30 ypatų. Skambėjimas mūsų dainų ne vieno krutinėj sužadins meilę tėvynės ir priekels iš miegą.

J. W. Amerikietis

Iš Philadelphia, Pa.

Mes, Ukėsų Kliubas, jaučiamės neteisingai apsimėlioti „Žvaigždės“ korespondento, 47 nr po antgalviu „Nepasisekė socialistams.“ Korespondentas, Antanas iš Naumiesčio, plačiai apsilenkė su teisybe. Teisybė nuėjo triumfuodama tiesiu keliu, o korespondentas pasuko šuntakiu. Korespondentas sako, kad pasekmės buvo mažos, vienok, jeigu būtų korespondentas arčiau prisidūręs, tai, be abejonės, būtų pamatęs, kad pasekmės buvo gana didelės, nes Kliubas surinko suvirs 70 dol., o šimtai atsilankusių išgirdo žodį teisybės, kuri ne šimtą metų bažnyčias lankydam nebūtų išgirdę. Nors tos vienos prakalbos ir nepadarė iš karto klausytojus gerus, suprantančius lietuvių, vienok turės nors mažą supratimą apie siekius, teip labai kunigų niekinamų, tautiečių. Bet didesnis dalis jų atsilankys antru ir trečiu kartu ant panašių prakalbų, ir su laiku stosis padoriais sanariams draugijoms.

Tai gi pasekmės yra didesnės negu trumpamatis „Z.“ korespondentas gali užteimti. Programos buvo kilnų kuogeriausiai išdėstytas ir išpildytas su geriausiu užgaidimu susirinkusių. Dailys vien tas, kad pasidėję kunigai buti kalbėtojais, kilnūs suvirs. Tvarkos teipgi niekas gėdos negalėjo reikalauoti, tegul tik būna tokia tvarka ant kunigų rengiamų prakalbų, o ypač ant teatrų!

Bagočiaus kalba žmonėms labai patiko, ir susirinkusiems jautėsi užgaidinti. Kaslink išvadavimo girtuokliais ir išdėstytas, tai, be abejonės, jautėsi tuom tie užgaidinti, kurie tokiais ištikrųjų yra, neesanti tokiais tas neužgavo. Žinoma, jeigu p. B. kalba patiktų „Z.“, tai tuom jautųsi p. B. užgauti, nes juk kiekvienas gerai pažysta „Z.“ taktiką ir jos siekius.

P. Zagarui kalbant jokių murmėjimų nebuvo. Neramumą padarė tikrai vienas kunigėlis, kuriam besėdint pasidarė perkaršta ir spruko laukan, nežinodamas, kad ant tako daugelis moterų stovėjo. Taigi, kaslink to, tai guodotinas korespondentas turi už neramumą kaltinti kunigėlį, kuris dar iki šiol neišmoko nė tiek kaip susirinkime reikia apsielti. Vienok kunigėlis nesėkė nė vienas parapijonas, kas aiškiai parodo, kad prakalbos žmonėms patiko.

Kaslink prieš p. Z. ir p. B., tai turime pasakyti, kad jie juos nekiria į dvi partijas, jiems vistiek ar caras ar kunigas; jiems neapeina kokios išaiškos jų ir žmonių gerovės prieštai, ar tai Dievo įpėdina ar apaštala, jeigu jie yra žmonių laisvės ir gerovės prieštai, tai su juom jie ir kovoja. Jie neaplenks ilgaskvernių darantių blogus darbus, bet visur jų juodus darbus išrodinė. Bereikalingai „Z.“ niekina dirbančius už gerovę žmonių žmonius, save pasistatydama užtarytoja Lietuvos. Lai gamta mus apsaugoja nuo maro, o suprantančius žmonis nuo

tokių geradarių. Gana ilgai jau nesiojome retėžius, nu-kaltus visokių „geradarių“. Blaiviais prietarais ir monais nupuldė tie „geradariai“ mūsų kultūrą, dailę ir tautos garbę. Vien tie geradariai, prisidengę Nazariečio vardu, atidavė mus į vergystą lenkų ir maskolių. Bet jau truksta retėžiai, jau jie dila ir juos nesuraisios daugiau „Z.“ Užteko mums „Z.“ geradarysčių, patyrėme jų gardumą ir daugiau jų nenorime.

Ukėsų Kliubas.

Chicagočiai! Terptautinis koncertas!

„Nuo tos valandos tavo gyvenimo tikslas bus — Teisybė; — tavo troškimas, — Rojus; o tavo Meilė prigulės vargdeniams viso pasaulio“.

Lagerliff.

Yra parengtas terptautinis koncertas 4 kp. L. S. P. A., Naujų Metų dienoje (1 sausio) 1907m. Vreilheit Turner salėje, 3417-3421 So. Halsted St., tarpe 34 ir 35 ul., prasi-dės 3 val. po pietų.

Tai bus pirmutinis terptautinis koncertas, kuriame dalyvaus: anglai, vokiečiai, gudai, lenkai, latviai ir kiti. Bus sakytos kalbos, lietuviškai, angliskai, lenkiskai ir maskoliskai, teipgi dainos, vokiškai, latviškai ir lietuviškas kvartetas, saksų monologas ir deklamacijos. Visas pelnas nuo koncerto eis propagandai socializmo.

Tautos sunys ir dukterys! Nepraleiskite šios progos, nes ant šio koncerto bus viskas atlikta teip, kaip retai kur — atsitaiko; išgirsit puikias dainas ir prakalbas, galėsit daug, daug ko gero pasimokyti.

Širdingai kviečiame visus prijauniančius šventai laisvei, gerovei ir labai nuvargintos žmonijos.

Komitetas.

Tėvynės reikaluose.

Talpiname čia atsišaukimą lietuviškos dvasiškijos ir lietuviškos visuomenės į Vilniaus gub. lietuvių, kad rinkti dūmon savo atstovų lietuvių, o ne lenkų. Skaitytojai malonės iškirpę atsišaukimą pasiųsti savo giminėms.

Atsišaukimas Amerikos Lietuvių ir savo Brolių Vilniaus Rėdybos.

Brangūs Broliai Lietuviai Vilniečiai!

Mes amerikiečiai lietuvių, ypatingai iš Vilniaus rėdybos dėlai meilės Dievo ir brangios mums visiems tėvynės Lietuvos, šiuomi šaukiame prie jus, kad prie busiančių rinkimų atstovų į antrą Dūmą ruostumėtės visi; kad Jos vilniečių 800,000 tyrų lietuvių valstiečių ir darbininkų, nerinkumėtės atstovų į Dūmą, dvasia ir kalba, kaip pastarųjų laikų lenkų ir išitautėjusių lietuvių, kad ir jie būtų dvasiškiesiems, tačiau balsuokite vien tik už atstovus grynus lietuvių, kurie dūmoje ginys reikalus ne didžiažemių ir ponų dvarininkų, žinoma lenkų, tik jus patių reikia: ekonomiskų (žemės) ir kultūriskų (apsvietos lietuviškoje dvasioje ir kalboje).

Prie rinkimų atstovų į dūmą tiesiai ir aiškiai pareiklauskite nuo kandidatų: ar jie beša tikrais lietuvišiais ir ar prižada jus reikalus daboti ir ginti, visiskai nepaisant, ką pasakys jums jusų apgavikai lenkomaui: teip svietiskiesiems, kaip ir dvasiškiesiems, kurie jus iki šiam laikui per keturis šimtmečius polonizavo ir verguvedė dėl savo naudos palaikė.

Vyrai! Lietuviai! į kovą!

kovą su svetimais gavalais laike rinkimo atstovų į dūmą!

Kas ne lietuvis, kas lietuvis lenko, ar puslenko kailys, lai sau keliauja! Lenkų atstovystės įieškoti, o ne Vilniaus rėdyboje lietuvių tarpe, Vilnius ir Vilniaus rėdyba, tai Lietuvos širdis, todėl ir tik lietuvių privalo čionai lietuviškai viespatauti ir dūmoje savuosius reikalus įgaliotiniams lietuviams rūpintis pavesti.

Pasitikime, kad mūsų balsas suras atbalsį Jusų širdyse ir pasistengsime visomis spėkomis į Dūmos atstovus rinkti tik tyrus lietuvių, už ką mes jums kovojantiems už brangios Tėvynės Lietuvos gerovę busime labai dėkingi.

Pasilikame su guodone Lietuviška Dvasiškija ir Lietuviška Visuomenė. New England'o Amerikoje.

Pageltimas ir kritimas lapų.

Nors tiesa, apie tą dalyką jau beveik ir pėvėli butų rašyti kadangi jau dabar žlema, o ne ruduo, bet visgi, rodos, nebus pro šalį dažniau, kas gimdo tuos įdomius apsiereikimus. Pirmiausiai užteina klausymas, kas padaviskas kvartetas, saksų monologas ir deklamacijos. Visas pelnas nuo koncerto eis propagandai socializmo.

Tautos sunys ir dukterys! Nepraleiskite šios progos, nes ant šio koncerto bus viskas atlikta teip, kaip retai kur — atsitaiko; išgirsit puikias dainas ir prakalbas, galėsit daug, daug ko gero pasimokyti.

Širdingai kviečiame visus prijauniančius šventai laisvei, gerovei ir labai nuvargintos žmonijos.

Tai gi, lapuose nieko augmeniai naudingo nelieka, lieka vien bevertingas augmeniai dažnotas skystimas, kuris teip gražiai dailina gijas rudenio mete. Lapų parva paeina visuose atvejuose nuo išdėstyto lapų žalumo, prie ko lošia svarbią rolę rūtis medžio, ilgesnė ar trumpesnė kova su myrū, oras ir maždaug žemė, kurioje medis auga. Paveikslas, jeigu buva rūgščių, tai įgauna lapai, k. t. kiliavo, geltoną parvą, kuriems, apsvietus, galima priduoti aukšniai bronzinę parvą. Gal buti tai-

kosi senovės pasaka apie medį, norintį įgyti auksinius lapus, prie klatvo. Atitraukimas žalmu iš lapų atsitinka pas visus lapus lapuotųjų medžių vienaip, butent, žalmas pirmiausia atitraukia mas nuo arčiausiai prie gyščių esančių dalių; pas paraleliškai gysluotą, nervinį medį, Gingko biloba, žalmas atitraukiamas paraleliškai lapų kraštų, taigi, gelimas prasideda ne pagal gyštas, bet nuo lapo kraštų. Kaslink lapų pageltimo, tai ir tame pasielgia medžiai savotiškai. Vieni medžiai ištraukia žalmą visiškai iš lapų, arba tikrai iš dalies, kuomet kiti visiškai žalmu netraukia, bet leidžia prazūti. Bet kaip ten su tuom nebutu, visgi ateina laikas, kuriame lapai jau nereikalingi medžiui tūmėtiniame gyvenime. Tuomet lapai vien padailina savo yvairiomis parvomis rudenio meto giria ir palinksmina žmogų šlamščių užimu. Vienok, ant galo, atlikę savo uždutį, vienas po kitam skiriasi su šiuom svieta, krinta ir persikeičia į žemę.

Klausymas dabar: kas gimdo lapų kritimą? Vėjas. Teip, bet kodėl nekrito lapai tuomet, kada buvo jaunystės dienos, kada žaliavo, juk ir tuomet putė vėjas? Taigi tą išaiškysime čia kiek geriau. Artinantis rudenio metui pasidaro tarpe šakutės ir lapo stiebelio (ten kur lapo stiebelis prie šakutės laikosi), storas, kieta siena arba oda, kuri laikui bėgant visai lapą nuo šakelės atskiria. Paskėmė to buva: maistas neįeina daugiau iš medžio į lapą ir lapas turi vysti, džinti, o ant galo nulausia jį rudenio vėjais. Beto besidarančioji siena išsigaubia priešingai lapo stiebelio linkimui, kas padidina netvirtumą; prie to prisideda dar ir rudenio lytys ir nuo to liekasi lapas nuo medžio atskirtas. Keistas vienok tas dalykas, kad daugumas lapų per visą žiemą ant medžio išbuva. Ne vienam teko matyti Lietuvoje ir, be abejones, čia Amerikoje. Priežastys to buva šios: lapų stiebelis suauga ragine oda su šakelės galūne, bet tas atsitinka vien tuomet, kada laike lapų kritimo buva oras labai sausas, kada nebuva lytų. Pirmutinis, lapus numetas medis yra, kaip daugumas iš mūsų žino, liepa, vienok atsitaiško matyti, kad kaip kurios liepos net per žiemą arba iki velam rudenini lapus palaiko, kuomet kiti jau seniai lapų puosalo neteko. Palaikymu lapų per žiemą ypatingai atsižymi aržuolai. Ne vienas aržuolas puošia per žiemą gelsvais lapais Lietuvos girias, o sudžiuvusių lapų užimu padaro meliodiją priimnensnia, smagėsnia, permaino monotoniškumą. Vienok numetimas ar palaikymas lapų teipgi priguli ir nuo medžių atmainos; nuo to paties priguli ir lapų parva; paveizdan, vieni aržuolai turi per žiemą raudonus lapus, kuomet kiti didžiūojasi gelsvais.

Mūsų kraštuose, Lietuvoje ir čia Amerikoje, numeta visi lapuotieji medžiai lapus rudenį, kas kita vienok tuose kraštuose, kur nėra žiemos, bet vien vasara ir lytų metai. Tuose kraštuose nesipuosi girios gelsvomis drapanomis, ir lapų kritimo negirdėti. Išėjimas vien buva su tais medžiais, kurie auga mūsų klimato: nugabenti į šiltesnį kraštą meta jie lapus ir miega žieminiu miegu, nors te naitinės sąlygos to visai nereikalauja. Bet norėdami

tą dalyką išaiškinti, turime griebtis už mokslo paveldėjimo arba persinešimo papročų nuo gentkartės ant gentkartės, kuom, vienok, čia ne užsimisime; privedame vien apsiereikimo faktą. Žmonių priežodis sako: „Kur maita, ten renkasi ir varnos“. Priežodis, tiesa, tankiai vartojamas privedime, bet čia galime jį tikroje reikšmėje prie lapų pritaikyti. Tiesa, prie nukritusių lapų nesirenka varnos, bet yra kiti sutvėrimai, kurie tam at-sako, kurie maitinasi lapų maita. Tais sutvėrimais yra sliekai. Sliekai įtraukia į savo urvus vieną lapą po kitam, mės, žinoma, tą nepatėmijame, nes mės, tiesą sakant, akli, nematome gamtos gražių darbų; praeiname pro tuos darbus ne nepamąstę. Sliekai, vienok, atsilygina augmenims, nės iš jų mėslių buva geriausia žemė augmenims, geriausias maistas. Taigi, tokiu būdu mėsliuojasi giria visai be žmogaus pagalbos, ko daugumas iš mūsų ne nepatėmijame.

Tokių būdu galėtume padidinti pilnų linksnumų ir gražių girių didelėmis kapinėmis, atmenančiomis mums pragaistūmą visų svieta! O tuom ištiesų, juk ir vadinam kiekvienas rudeninis paukštėlis ir žmogus. Vienok mūsų liudnos mąstys turi sąvyje ir šioji tokį palinksmimą: ne vienas iš mūsų deda kasdien graban visokias mažas ir dideles viltis. Užtai pritrūkta kiekvienam graudenis: Dirb! Gelbėk! Išgelbėti gali! Užtai tegul gyvena kiekvienas teip, kad jam mirus nors mažas žmonių skaitlius tikrai jo gailėtūsi ir girdami galėtų ištarti, kad tas žmogus dirbo žmonijai arba idealui. Kas reikią tą patį, kaip sakytumė: žmogus buvo naudingas: celė prie medžio žmonijos. Nors ta celė ir turėjo žuti lyginai kaip ir visos kitos celės, vienok jos darbas, jos sekla nezuvo, bet dygsta ir žaliuoja gentkartėse. Skirtumo tame nėra, ar žmogus greitai, kaip lapai, arba vėlai, lyginai medžio šaknyje, į žemę persimaišo. Svarbiausias dalykas tame, kad žmogus gyvendamas padarytų naudą visomėnė. Nes ar yra ant svieta kas nors gražesnio, dailesnio už jausmą gyventi ir buti naudingu kitiems? Užtai neteksite, pradėkite tą darbą šiandien.

Mažas feljetonas.

KITAŽEMIO LAIŠKAS IŠ RUSIJOS.

VIII

Mieliausia Felicija!

Parašysiu tau, kaip kadetai vaikščiojo pas ministerį Stolypiną. Neseniai jie atėjo, nusiėmė kepurės, žemai nusilenkė ir sako: — Pone Stolypine. — A? — Ar tamista negalėtumėte duoti patepimo mūsų partijai? — A? — Musų partija, — tarė kadetai, — dabar prisipirta slankioti skersgatviais, patamajje, negali pasirodyti didelėse gatvėse. Kaip tik ją pamato policistai — tuojau grobia už apykaklės ir meta į šaltąją. Kodėl šviesiausieji ponai, teip užsirusinote ant mūsų? — A? — Mės norime, kad mūsų partija, pasipuosusi konstitucija, galėtų visur drąsiai rodyties, kad prieš ją žandariai ir policistai kepurės nusiimtų. — A?

— Mės norime, kad mūsų partija, pasipuosusi konstitucija, galėtų visur drąsiai rodyties, kad prieš ją žandariai ir policistai kepurės nusiimtų. — A?

— Mės norime, kad mūsų partija paimtų po savo globa valdžia, tai yra užtvirtintų; mūsų partija — džen telmenė, ne revoliucionieriai; ji tegeldžia tik konstitucijos. — Konstitucijos? — suuko Stolypinas pašokęs, — o ar žinote — kas tai yra konstitucija? — Konstitucija? — sumiėjo kadetai: — žinome.... — Na, kas? — Konstitucija — tai yra toks daiktas....

— Nežinote! Konstitucija — tai bombos, granatos, brauniniai, mauzerai, dinamitas!.... Kadetai net pritupė išgirdę tuos žodžius, tartum į juos iš visų pusių trenkė tukstantys bombų.

— Oi, oi, mės bijome bombų ir brauningų, — ėmė dypiti jie, susiėmę už širdžių. — Bijote.... Meluojate! Aš matau iš jūsų veidų, kad jūs veidmainiaujate! Jūs jau savo vaikus lopysėje begulinius mokinate dirbti bombas, — sugėdijo melagius viską žinąs ponas Stolypinas.

— Mės mokiname bombas dirbti! — išplėtė akis stebėtojai kadetai. — Ne, mės ne socialistai — revoliucionieriai. Tai jų amatas. Mės ramūs žmonės. Mės tik norime....

— A? — Ar valdžia nepersekios mūsų partijos? — A? — Mės norime, kad valdžia mūsų kadetams leistų liuosai daryti susirinkimus? — Negalima! — Kodėl? — Jūs norite konstitucijos! — Bet gerai, pone Stolypine, kodėl gali liuosai rinkties „tikri rusai žmonės“, „17 spalio sąjunga“, „Dantakrečiai“, žodžiu, visos juodašimties partijos.

— Jos kas kita! Jos šaukia „Šalin konstitucija! Tegyvuoja Stolypinas! Tegyvuoja patvaldybė!“ Joms reikalingi susirinkimai. Kaip jos be susirinkimų susitars, kaip geriau žydus mušti, inteligentus pamonyti. Aš pats esu pirmas juodašimtis, aš visų juodašimčių partijų generolas.

— Pone Stolypine, užsienyje ne tik ramūs žmonės gali rinkties, bet net socialistams ir anarchistams apie ką tinkama. — Tai užsienyje! Užsienis supuvs! Ten valdžia kvaila, ištisusi, nėra karingų generolų, kaip pas mus, kurie į 24 sekundas moka nušauti šimtai maištininkų! O antrą atsukus, užsienio socialistai ir anarchistai tukstantį kartą ramesni už jus kadetus. Jie nešaukia: „Konstitucijos, konstitucijos!“

— Ką tamista sakai? — išsiziojo kadetai, — anarchistai ramesni už mus.... Jau kaip mės ramūs ir mandagūs žmonės — suuko tokius ir surasti. Ar mės kur nors policistą užgavome, ar kur strelką padarėme, nel? Priešingai, eidami pro miestargį, visuomet nusilimame kepurę, žemai nusilenkiame ir dar įkišame į delną kelias kapelkas. Mės ramūs.... Paimkime tokius social-demokratų ar socialistų — revoliucionierių — ar jie eina pas tamistas melsti nepersekioti juos. Nel! Jie be jokių leidimų daro susirinkimus, tveria savo partijas, bet, eidami į susirinkimą, apsekarsto bombomis, brauningais ir mauzerais, jie tik ir tyko, kur būtų galima užmušti polioistą, žandara, ministerį.... Mės to nedaro, meldžiame....

— A? — Kaip bus su mūsų partija? Kaip su susirinkimais? — Negalima, jūs nerevo-

lucionieriai, jūs norite konstitucijos. — Mės meldžiame.... — Ar ilgai jūs čia jaunysite! — suuko užpykintas ponas Stolypinas. — Aš jus visus atiduosi karo-lauko teismui! — Oi, oi, — ėmė vaitoti kadetai. — Nekurie net apalpo. — Pasigailek mės, mės turime pačias, vaikus.... — Lauk! marš.... — Mės nieko.... mės tik.... — El, policistai! — suuko ministeris Stolypinas.

Ir tuojau, kaip iš žemės išsoko diktų policistų burys. — Mės čia, ką prisakys, tamistos didybė Stolypine! — Meskite laukau tuos ponus, jie konstitucijos užsinerėjo.

— Klausome! ar tik išmėsti ir daugiau nieko? — Galite truputį.... — nusiėmė ministeris. — Klausome!

Ir policistai sugriebė kadetus už sprandų, trankė keilais į užpakalį ir išmetė pro duris. Teip užsibaigė kadetų melodimas.

Bet, rasi, tu ne visai žinai, kas tie tokie kadetai. Trumpai paaiškinsiu. Nemanyk, kad kadetai — kareiviškų mokyklų auklėtiniai, kurie visą savo gyvenimą pašvenčia šaukdymui. Nel! čia kitoki kadetai. Jie bombų nemėto, mauzeriais nešaudė, bet baisūs revoliucionieriai, jau pats jų vardas — konstitucionalistai demokratų. Jie bombų nemėto, mauzeriais nešaudė, bet baisūs revoliucionieriai, jau pats jų vardas — konstitucionalistai demokratų. Jie bombų nemėto, mauzeriais nešaudė, bet baisūs revoliucionieriai, jau pats jų vardas — konstitucionalistai demokratų.

Gerai ponas Stolypinas pasakė, kad užsienio anarchistai ramesni už mus konstitucionalistus demokratų. Jų partijoje susispietė žmonės turtingi, nuplyšėlių nėra, visi gan švarūs. Jie, teisybė, tankiai kloniojasi valdžiai, prašo, bet jų galvoje vis liepsnoja: konstitucija ir konstitucija — tai labai, labai bloga mintis.

Supratai — kas tie tokie kadetai? Lik sveika brangiausia! Tavo grafas Kuku.

Waterburio korespondentams. Pastaruoju laiku tilpo „Lietuvoje“ net trys korespondencijos iš Waterburio, bet perskačius jas, reikia apgailestauti, kad nė trečdalis nėra jose teisybės. Ir ką toki korespondentai mano atsiekti? Kiekvienas gyventantis ant vietos ir žinodamas dalykų stovį kaltina laikraštį, bet, ištikro, ar gali laikraščio sandarbininkai iš Chicago atbėgti ir pate persitikrinti ar tas tiesa ar melas?

Paimkime pirmo korespondento korespondenciją, tilpusią „L.“ 47 nr. Ten jo pasakyta, kad Waterburyje yra net 92 klubai, ir visi nieko neveikia. Argi galima tikėti, kad tokiam mažame mieste būtų tiek daug klubų? Buvo ir kitokių niekniekių jo prirašyta, bet palikime tą.

Paimkime 48 nr. „L.“ rašytą korespondenciją tulo „Doros mylėtojo“ apie klubų parengtą vakarą. Aprašydamas parengtą vakarą išvedė lygimais į vardanukas, kuris pastatė viena nakčia pilį su kareiviais. Kas atsituvo per 6 vakarus, tą padarė viena.

Toliau paimkime p. Pleperio korespondenciją, tilpusią „L.“ 50 nr. Korespondentas apkaltina komitetą to paties nelaimingo klubo, bet aš, budamas vienas iš komiteto

ir nelosdamas jokios rolės, turiu paaiškinti kaip viskas buvo. Atidarius prezidentui susirinkimą, tapo perstatytas naujas sanarys, bei kada atsirado vienas priešingas, prezidentas užklauso, kodėl jis jam priešingas? Užklaustasis atsakė, kad priešingas užtai, jog perstatytasis melagingai apšmeižė D. L. K. Gedimino, dr-stę per „V. L.“ (maž-ką melagingos žinutės pagimdo!) Socialistai pakėlė liarmą, kad neturi tiesos jam priešintis, bet kada prezidentas paprašė, kad nutiltų, išvadino jį caru, ir tol neuostojo riksmą kėlę, kol neuždėjo bausmę. Perstatčius kitą draugą, gerą vaikiną ir tėvynainį, atsistojo vienas iš jų partijos ir ėmė rėkti, kad jis jam priešingas (matyt buvo gerai užsidrožęs), bet užklausus, kodėl priešingas, atsakė, kad nė pats nežino; ant galo gi tiek paaiškino, kad perstatytas jį kur ten karčiamoj iškoliojęs. Iš to, žinoma, labai pasipiktino perstatyto draugai, kadangi perstatytas drangas po karčiamas visiškai nesilanko. Buvo teipgi dar trečias perstatytas, bet kad jau savo neramumu gerai kitose draugystėse atsižymėjo, tapo atmetamas. Vienok nė vienas neįsisitarė žodį apie socialistus ir niekas neaimanavo, kad jų per daug kluban pateko, nes dar neesant Soc. kuopai, prigulėjo gana didelis skaitlius soc. prie klubo.

Teipgi p. P. bereikalingai aimanuoja apie busiančias prakalbas Dr. J. Šliupo. Jų niekas ant socialistų galvos neregė. Žmonės Dr. Šliupo norėjo, užtai, kad geras kalbėtojas ir seniai Waterburyje kalbėjo. Todėl, p. P. Pleperi, jeigu neatšauktų savo melagingos korespondencijos ir neparašytų teisybės, laikysiu tamistą už viešą melagį.

Klubo kasierius A. J. Povilaka. PRIERAŠAS REDAKCIJOS. Kokioje pusėje teisybė, negalime žinoti. Užtai būtų daug geriau, kad korespondentai nerastytų melagysčių, bet vien teisybė. Tuomet apsilenk-tume nuo įvairių rūšių protestų, kuriais visi mūsų laikraščiai pilni; į jų vietą galėtume talpinti geresnius raštus, atnešančius naudą visuomenei. Protestais niekas visomėnės nepertikrina. Geriau būtų, kad korespondentai, vietoj rašymo neteisybių ir ilgų protestų visai nerastytų.

Pasaka. Kartą gyveno turtingas žmogus, turįs daug žemės, ant kurios ganėsi mulas. — Aš tave įkinkysiu į plėškę, — tarė turėto mui, — ir paliepsiu tau šitą žemę išarti, kad ant jos galėčiau kukuruzus sodyti, kuriuos aš labai mėgstu, o tau atiduosi visas virkščias, stuobrius, ko tau pilnai pakaks. — Mulas atsakė: — Jeigu aš pristosis ant tų išlygų dirbti, tai tu turėsi kukuruzų, o aš begausiu sudžiuvusių stuobrių, kuomet dabar gardžia žole maitinuosi. Aš ant to nepristosis!

Kaip neprotingas tu, — atsakė turėto. — Tavo tėvas niekada daugiau ant maisto neturėjo kaip sudžiuvusias usnias ir dirbdavo kasdien 16 ir daugiau valandų be jokio murmėjimo. — Teip, tas tiesa, — atsakė mulas, — vienok tamistai reikia neužmiršti, kad mano tėvas anksčiau buvo.

ORISSON SVETT-MARDEN Gyvenimo Mokykla. Lietuvių kalbon išvertė K. Žegota.

SKYRIUS I. Žmogus ir Proga. Vieną vaiką Anglijoje pervažiavo ratais ir kraujas upeliu bėgo iš nupiautų gyslų. Niekas nežinojo, ko kiu būdu pagelbėti, pagaliau kitas vaikėšas, Asthley Cooper, paėmė skepetėlį ir sulaukė kraują, užspaudęs žaizdą. Dovana, kurią gavo Asthley už vaikėšo išgelbėjimą, pridavė jam noro likti garsiu savo laukuose chirurgu.

Atėjo laikas jaunam chirurgui — tarė Arnold — kada po ilgų laukimų, ilgo mokymo ir skaitlingų bandymų pasijuto pirmą kartą prieš pirmą sunkią operaciją. Ligonis yra tarp mirties ir gyvasčio. Ar jį at-sakys savo uždaviniai? Ar užims garsaus chirurgo vietą ir padarys tą, ką ans būtų padaręs? Jeigu įstengs, bus išrinktuoj. Proga stovi prieš jį. Ir ji žiūris vienas į antrą. Ar turi prisipažinti esąs negabiu ir uesumaniu, ar stoti ant pasisekimo ir pagarsėjimo dirvos? Nuo jo tas priguli.

Ar esi prisirengęs nandotis proga? „Hawthorne buvo kartą per pietus pas Longefellow“ — pasakoja James Field — „ir atsiėdė su savim draugą iš Salem“. Po pietų draugas tarė: mėginau prikaltinti Hawthorne parašytį apysaką, paremtą ant išsiplatinusios čia legendos apie Akadiją, merginą kuri Akadų išvijimo metu tapo atskirta nuo savo mylimojo ir visą amžių praleido jo belaukdam ir bejieskodama ir rado jį pagaliau bemirštant ligonbutyje, kuomet abu jau buvo senai. Longefellow stebėjosi, kad legenda nepadarė jokio įspū-džio ant Hawthorne ir tarė jam: „Jeigu ištikrųjų neturi spėkų išnaudoti tą legendą, ar neleistumei man ją sunaudoti poemai“. Hawthorne sutiko, dar pažadėjo neskelbti jos prozoje kol Longefellow nepatirs, ką galės padaryti iš jos poezijoje. Longefellow naudojo ją „proga“ ir davė pasauliui „Evangeliną“ arba „Akadų išvijimą“.

Kokią svarbumą turėjo sena istorija apie Scilcocką ir jo kuno svarą, kol Shakespeare (Šekspir) neužtylėjo jos savo stebuklinga plunksna ir neperdirbo į dramą. Atviros akis atras progą visur; atviros ausys išgirs pagalbos šauksmą tų, kuriuos galėtų apdovanoti; atviroms rankoms niekuomet netruksta laiko kokiam nors doram darbu.

Kiekvienas pastebėjo vandens kilimą, įkišus ką nors į indą vandens pripilį, vienok niekas to progos neįsinaudojo, kol Archimėdas neatkreipė atidžios į tą dalyką ir nepamatė jame būdo išmatuoti daiktų didumą. Kiekvienas matė, kaip pakabinta sunkenybė krutinausi vienos pusės į kitą; vienok niekas nedasiprotėjo rasti tame apsi-reikime praktišką naudą; bet Galilėjus, pamatęs besjudinaučią Pizoję lempą, netikėtai atidengė šviesyoklės tiesą. Dagi geležinės kalėjimo durys neužlaikė jo nuo bandymų, nes darė bandymus su šiaudu išimtu iš patalynės ir įgijo žinią apie vienokio vamzdžių dijametro spėką.

Jau prieš keliatą metų astronomai pažinojo Saturno žiedus, bet žiūrėjo į tą, kaip į įstabų atsitikimą, skiriantįsi nuo paprastos planetų tvėrimos tiesos. Laplace'us tik patyrė, kad tai yra ne koki išsiskyrimai, bet vien tik likusieji prirodymai panašų atsitikimų nesimaiznčiame planetų tvėrimos procese ir, aciu jų geram liudyjimui, pasisekė jam pasiekti brangius moksliskus prirodymus moksliskai tvėrimos istorijai. Nebuvo nė vieno jurininko Europoje, kuris nebūtų paklausęs, kas gali rasti šaulė-leidyj anapus vandenyno; bet vienas tik Columbus nuplaukė į nežinomas šalis ir surado naują pasaulį. Nesunkaitoma daugybė obuolių krito nuo medžių, tankiai suduodami beatidžiams žmonėms per galvą, rodos norėdami juos priversti atsigrežti, bet niekas anksčiau Newton'o nesuprato, kad jie krinta žemyn pagal tas pačias tiesas, kurios laiko planetas jų vėžėse, kurios neduoda atomams pasaulyje sugrįžti prie chaoso. Žaibas plikino akis, o griautinis gaidžio žmonės nuo Adomo laikų, veltui stengdamos atkreipti jų atidžią į visur esančią elektrikos spėką; bet dangaus artilerijos šūvis matė ir girdėjo tik baimės ausimis ir akimis. Franklin'o akys ir ausys, kurios paprastu būdu prirodė, kad griautinis yra nepergalimas, bet suprantančios, spėkos apsiereikimu, kuri teip išsiplatinusi yra gamtoje, kaip vanduo ir oras.

Tie žmonės yra skaitomi dideliais, kaip ir daugelis kitų, vien dėl to tik, kad naudojo visiems žmonėms žinomomis aplinkybėmis. Skaityk kokio nors garsio žmogaus gyvenimo istoriją, stengkis ištraukti iš jos pasimokinių. Prieš tukstantį metų Solomon'o sakykla: „Ar matai tą žmogų, patyrusį savo amatą? Šis žmogus stovs prieš karalių veidą.“ Tie žodžiai patvirtina Franklin'o gyvenimą, kuris stovėjo prieš veidą penkių karalių ir kalbėjo su dviem.

Kas išnandojo pasitaikiusią progą, tas bėrė grūdus, kurie atnešė vaisių jam ir kitiems. Kiekvienas, kuris dorai darbavosi praityje, palengvino mokslo platinimą kas-kart didesniai prielankių miniai. Skaitlingesni keliai, platesni ir lengvesni kaip pirma, yra šandien aklam mechanikui, išmokytam jaunikačiui, paprastam biurolistui ir liejikiui, keliai, kuriais einant, daugiau pasisekimo galima rasti, kaip kad pirmiau.

„Proga turi plaukus iš pryšakio“ — sako vienas ita-lių rašėjas — „iš upakalio plika. Jeigu ją sugriebi už plaukų, gali ją sulaukyti, bet jeigu ją duosi ištrukti, tą syk pats Jupiteris nesugrąžis jos atgal.“ Bet kame yra geriausia proga tam, kuris negali, ar nenori iš jos naudotis?

Buvo man lemta — sako vienas laivo savininkas — susitikti su nelaimingu laivu „Vidurinė Amerika“. Naktis buvo tamsi, jūrės baltai slubavo. Apžiūrėjau sugedusį laivą ir paklausiau kapitono ar nereikalinga pagalbos. — Skęstame — atsakė kapitonas Herndon'as. — Ar negeriau tuojau iškelti žmones į kraštą? — paklausiau. — Gal palauksi manęs ligi ryto? — tarė kapitonas. — Galia likti — atsakiau — bet ar negeriau būtų iškelti žmones tuojau į kraštą. — Pasilik su manim ligi ryto — atrėmė kapitonas.

Likau ant nakties, bet naktį jūrės teip baisiai mušė ir laivą, kad negalėjau užsilaikyti ant vietos ir niekados nuo laiko nebemačiau daugiau to laivo. Pusantros valandos praalinkus po kapitono pasakymą: „pasilik su manim ligi ryto“, jo laivas su visu kuo nuskendo. Kapitonas, pagalbininkai ir didesnė žmonių dalis rado savo kapus vandenų pragare. Jeigu būtų kapitonas Herndon'as apsvaustęs progos vertybę, nebūtų užmiršęs ją naudotis, kol buvo laikas, ir kam gi galėjo tikti kartą išmetinėji-

SKYRIUS II

Jaunuomenė sunkiose aplinkybėse.

„Juodžiausioje tarmėje, auga puikliausias gėlis, o dailesnė ir drėsniau medžiaga, iš kurios tarpas vėliau paįngalėja.“

J. G. Holland.

„Baisi yra beturtytė, ji dažnai nužudo mums dvąs, bet yra tai šiaurės vėjo smūgis, kuris paverčia žmones Vikiingais; minėtas, švelnus vėjas, veikia su mumis, lotosų miega.“

Quida.

„Reikalas yra šis: žmogus.“

Vokietų prieštada.

„Ne kiekviena nelaimė, kuri mums sutinka, yra smūgis, o anksti sutikdamas prieštaraus dažnai būna palaiminimas. Perkovotos sunkybės ne tik mokina, bet prietvina mus ateinančioms kovoms.“

Scharp.

„Nėra abejoj, kad šlandeniškų kultūros vadi yra žmonės, kurie pradėjo karjerą budami beturčiai vaikai.“

Seth Low.

— Ecu dvaro auklėtinė — tarė daili maža mergaitė per vaikams pažaisit įrengtą vakarą Danijoj — mano tėvas yra šambeljanas, o tai labai didelis urėdas. O tie, kurių pravarės baigiasi „sen“, niekuomet niekuo būti negalės. Turime teip laikyti alkunes, kad laikyti tuos, kurių pravarės baigiasi „sen“ pritinkančiame atitolinime.

— Bet mano tėvas gal nupirkti už šimtą dolerių saldumynų ir išdalyti juos vaikams — piktai atsakė turtininko pirklio Petersen'o dukterė. — Ar gal tavo tėvas tą patį padaryti?

— Teip — atsakė laikraščio leidėjo dukterė — mano tėvas gali paduoti tavo tėvą ir žitus į laikraštį. Pasakoj, kad daugelis žmonių bijosi jo, nes jis gali laikraščiuose rašyti ką nor.

— „Ak, kad aš galėčiau būti vienu iš jų! — manė mažas vaikutis, žiūrėdamas, leidus virėjų, per durų plyšį, kuris pagelbėjo virtuvėje. Bet ne, jo tėvai neturi nė vieno atliekančio peno ir jo pravarės baigiasi „sen“.

Keletą metų vėliau, buvusieji per tą vakarą, užango ir žmonės. Atsitiko, kad tie žmonės atlikę kartą puikius rumus pilnus visokių brangių ir dailių daiktų. Ten sutiko savininką, tą patį vaikėžą, kuris kada-tai skaitė sau didele garbe slaptai žiūrėti į juos per durų plyšį, jiems beaiždiant. Išaugo jis dideliu dailininku. Tai buvo Thorvaldsen'as.

Tas atsitikimas yra išimtis iš papasakojimų žmogaus, kuris buvo beturčio kurpius sunum, žmogaus, kurio pravarės baigiasi „sen“, bet kuris tapo garsiu rašytoju, Jonu Kristijonu Andersen'u.

— Nebijau, tėve, mirti badu — tarė kurčias vaikutis, vardu Kito, prašydamas, kad jį atimtų iš prieglaudos namų ir leistų jam mokytis — žinau aš kaip su badu kovoti. Hohentotai ilgą laiką išbūna nevalge stiprinamiesi medžių šakais; o kaip išalksta, susiveržia diržu. Ar negaliu teip pat padaryti? Lazdynuose randasi riešutai, o girioje juogos, laukuose ropės, šieno kupeta bus puiki lova.

Tas beturtis, kurčiasis vaikas, turėdamas tėvą girtuoklį, kurį skaitė niekuo netinkančiu, kaip tik apavus dirbti, tapo vienu didžiausių mokslininkų, atsiduodamas biblijų studijoms. Jo pirma knyga buvo parašyta dirbtuvėje.

Kreon'as, kaip pasakoją vienas rašėjas, buvo graikų vergu, bet tuo pačiu laiku buvo dailės genio vergu. Dailė buvo jo Dievu, kurį neapsakomai gerbė. Tai buvo tuo, jau po didžiojo atremto persų užpuolimo, kada įveisė istatymus, kad mirtim baus visus, kas užsilms dailės išskyrus liuosuosius. Kada šis įstatymas tapo apgarsnias, Kreon'as dirbo grupą už kurią vilėsi pagiris jį Fidio, didžiausiu tu laikų dailininku, o po draug įgis ir Peryklo malone.

Kągi liko daryti? Jo marmuro gabalą kurį turėjo prieš save, Kreon'as įdėjo savo dvasią, širdį, gyvastį. Klupodamas meldė nuo Dievo naujo įkvėpimo, naujo gabumo. Tikėjo, pilnas dėkingumo ir vilties, kad Apolon'as išklausės jo meldimo, vedė jo ranką ir įdėjo paveikslą gyvastį, bet dabar, dabar rodėsi jam, kad visi dievai jį apleidė.

Kleona, mylima Kreon'o sesuo, teip pat buvo užgautu tuo smūgiu, kaip ir brolis.

— O, Afrodyta — meldėsi — neužmiršanti Afrodyta, ant augšto sosto sėdintis Zeuse dukterė, mano karalienė, mano dievaitė, mano apeizda, ant kurios aukuro kasdieną dedu aukas, buk prielanki mano brolui.

Paskui tarė brolui:

— Kreon'e, po mūsų trioba yra ruiminga kelnorė, eik ten ir dirbk. Tiesa, ten tamsu, bet aš priduosiu tau šviesos ir valgi nešiosiu. Dirbk toliau, dievai bus mums prielankūs.

Paklausė Kreon'as seserį patarimo. Seseris sergamas ir aprūpinamas dieną ir naktį dirbo garbingą, bet paoltingą darbą.

Apie tą laiką, visą Graikiją pašaukta buvo į Afinos prisijūstę dailės darbai. Tų daiktų paroda buvo ant Agoros kalno. Viršininkavo Peryklas, šalia jo buvo Aspazija, Fidio, Sokrates, Sofokles ir kiti garūs žmonės.

Buvo ten garsų dailininkų darbai; bet viena grupą daug dailėsnę už kitas, grupą, kurią, rodos, pats Apolon'as išstas, pritraukė visų atidžią ir įnešė kartu nemažą piktumo dailininkų tarpan, kurie kovojo už pagyrus.

— Kas tasė tą grupą?

Nieks nemokėjo atsakyti. Šaukliai paantrino klausimą, bet nebuvo atsakymo.

— Tai paslaptis! Nejaug tai būtų vergo darbas?

Dideliame sumišime atvedė vieną merginą ant Agoros. Drabuzis susivylęs, palaidi plaukai, akys tvirtumo ugnis, lupos sudauptos.

— Ta mergaitė — šaukė tvarkos prižiūrėtojai — pažysta dailininką, esame persitikrinę; bet nenor išarti jo vardą.

Klausta Kleonos, bet ji tylėjo. Pagrūmoje bausmė už tylėjimą, bet jos lupos liko neatididromos.

— Jeigu teip — tarė Peryklas — įstatymai nedovanoja, o aš esu įstatymų pildytojas. Vėskite merginą į bokštą.

Tuo tarpu, sudžiuvęs jaunaitis, palaidais plaukais, su nemirštančio genio šviesa akyse išsiskyrė iš minios ir puolė ant kelių prieš Peryklą sušuko:

— O, Perykle, dovanok mergaitę ir išgelbėk ją, tai mano sesuo. Aš esu kaltininkas, grupą yra mano rankų, vergo rankų, darbas.

Supykusi minia pertraukia jį, šaukdamas:

— Į kalėjimą, į kalėjimą vergą.

Toliau bus.

Apsireiškimai atmosferoj arba Meteorologija.

Pagal Prof. Wojekov'a.

Lvove nupuola 8,26 milim. vandens, o mieste Baku tik 0,99 milim., taigi 8 kartus mažiau.

Mastant apie įtekme lytus ant augmenų, reikia visada atminti, kad reikalavimas lytus didinasi drauge su temperatūra ir sausuma oro: juo oras šiltesnis, juo daugiau augmenys reikalauja drėgnumo, taigi lytus, juo oras sausesnis — teipgi augmenys reikalauja daugiau lytus. Augmenys Tifliso aplinkinėse, vasaros laike, tankiai kenčia nuo stokos drėgnumo, nors ten nupuola daug daugiau lytus negu Peterburge, kur stokos lytus augmenys nepajunta, kadangi čia temperatūra žemesnė.

Kadangi Maskolijoje, tame ir Lietuvoje, vasaros laike audros buvo dieną, o su audroms buvo visada smarkus lytus, tai dienos ir vandens daugiau nupuola ant žemės. Paprastai meteorologiskose observatorijose daugumą nupulsiu vandens matuoja du sykiu kasdieną: 8 val. ryto ir 8 val. vakare.

Audros svarbios yra žemdirbiams, kadangi laike audrų paprastai nupuola daugiausiai lytus.

Audros Maskolijoje paprastai buvo vasarą, retai pasitaiko pavasarį ir rudenį, o išimtis pietinius kraštus, dar rečiau jos buvo žiemos laike.

Archangelsko gubernijoje audros buvo retai, ne daugiau 6—8 per metus. Daugiau jų būna Latvijoje: 10 jurių pakrantėse, o 12—13 toliau nuo kranto; tiekiau jų būna ir Lietuvoje iki Vilniui, toliau į pietus daugiau, o pietvakarinėse gubernijose audrų buvo 20 per metus.

Toliau į pietus audrų būna vėl mažiau: Juodųjų jurių pakrantėse buvo jų 12—15 per metus, ant Krimo dar rečiau jos pasitaiko, paveikslas: Jaltoje buvo tik 6 per metus ir čia jos buvo pavasarį ir rudenį.

Audrų vidutiniskai būna: balandžio mėnesį: šiauriniuose Maskolijos kraštuose 1%, Latvijoje 1%, Lietuvoje ir Lenkijoje 6%, pietinėje Maskolijoje 3%, vidurinėje — 4%, ant Kaukazo 5,5%, Uralo apskrityje 3%, vakarinėje Siberijoje 1%, rytinėje Siberijoje 0,3%. Gegužio mėnesį: šiauriniuose apskrityuose 7%, Latvijoje 8%, Lietuvoje 15%, pietinėje Maskolijoje 14%, vidurinėje — 17%, ant Kaukazo 15%, Uralo apskrityje 12%, vakarinėje Siberijoje 12%, rytinėje Siberijoje 5%. Berzelio mėnesį: šiauriniuose apskrityuose 28%, Latvijoje 25%, Lietuvoje 23%, pietinėje Maskolijoje 27%, vidurinėje 27%, ant Kaukazo 26%, Uralo apskrityje 29%, vakarinėje Siberijoje 28%, rytinėje Siberijoje 27%. Liepos mėnesį: šiauriniuose apskrityuose 24%, Latvijoje 30%, Lietuvoje 27%, pietinėje Maskolijoje 26%, vidurinėje Maskolijoje 30%, ant Kaukazo 18%, Uralo apskrityje 35%, vakarinėje Siberijoje 36%, rytinėje Siberijoje 34%. Rugsėjo mėnesį: šiauriniuose apskrityuose 24%, Latvijoje 24%, Lietuvoje 20%, pietinėje Maskolijoje 15%, vidurinėje — 18%, ant Kaukazo 16%, Uralo apskrityje 17%, vakarinėje Siberijoje 20%, rytinėje Siberijoje 21%. Rugsėjo mėnesį: šiaurinėje Maskolijoje 5%, La-

tvijoje 10%, Lietuvoje 9%, pietinėje Maskolijoje 5%, ant Kaukazo 12%, Uralo apskrityje 4%, vakarinėje Siberijoje 3, Rytinėje Siberijoje 16%.

Taigi kaip puolantis iš debesų drėgnumas, teip ir audros tankiausiai pasitaiko šiaurinėje ir vidurinėje juostoje liepos mėnesį, o pietinėje — berzelio.

Audros buvo visokiose dienos valandose, bet tankiausiai jos pasitaiko tarp 12 ir 6 valandos vakaro, taigi laike angščiausios temperatūros, kada ore yra daugiausiai vandens garų; daugiausiai gi audrų buvo tarp 6—9 val. vakaro; rečiau jos pasitaiko tarp 3—6 val. ryto, laike žemiausios temperatūros. Atskiruose gi apskrityuose: šiauriniame apskrityje audrų beveik visus nebūna nuo 12—3 val. nakties; naktimis daugiausiai audrų būna pietinėje Maskolijoje ir Lietuvoje; ant Kaukazo jos tankiai būna vakarais.

Audras veik visuose Maskolijos kraštuose tankiausiai atgabeną pietvakariniai vėjai, o mažiauusiai jų būna pučiant šiauriniai ir rytiniai vėjams. Taigi audros, teip sakt, sukoncentruotos pietinėje ir pietrytinėje dalyje ciklonų. Uralo apskrityje audrų vidurys yra toliau į pietus, o Europinėje Maskolijoje jos eina nuo pietvakarių.

Imant atskirus mėnesius, galima patėmyti, jog pavasarį ir rudenį audros tankiausiai eina nuo pietvakarių, vasaros laike jos lygiau paskirstytos visuose kraštuose.

Apskritai, audrų būna: prie šiaurinių vėjų 5%, šiaurinių — 6%, rytinių — 7%, pietrytinių — 9%, pietinių — 13%, pietvakarinių — 24%, vakarinių — 18%, šiaurvakarinių — 13%, prie tykumos — 6%.

Kaslink ciklonų daly, kur daugiausiai būna audrų, tai jų daugiausiai būna pietrytus nuo vidurio, vidurinėje dalyje būna 41%.

Svarbiu ypač žemdirbiams yra teipgi paskirstymas šilumos. Peržiūresime todėl paskirstymą šilumos per istisus metus Lietuvoje ir su ja susijusiuose kraštuose. Vidutinė temperatūra Dorpatė (Latvijoje) būna: sausio mėn. — 6,7° C., vasario — 6,8° C., kovo — 3,6° C., balandžio + 3,2° C., gegužio + 9,4° C., berzelio + 15,4° C., liepos + 17,1° C., pūtės + 15,4° C., rugsėjo + 10,8° C., spalio + 4,7° C., lapkričio — 0,7° C., gruodžio — 5,4° C., vidutinė metinė + 3,0° C. Liepojuj: sausio mėn. — 2,3° C., vasario — 2,7° C., kovo — 0,5° C., balandžio + 4,9° C., gegužio + 9,1° C., berzelio + 14,1° C., liepos + 17,7° C., pūtės + 16,9° C., rugsėjo + 13° C., spalio + 7,6° C., lapkričio + 2,4° C., gruodžio — 1,7° C.; vidutinė metinė + 6,3° C. Vilniuje: sausio — 5,6° C., vasario — 4,6° C., kovo — 0,8° C., balandžio + 6,1° C., gegužio + 12,4° C., berzelio + 17,1° C., liepos + 18,6° C., pūtės + 17,4° C., rugsėjo + 12,8° C., spalio + 7,1° C., lapkričio + 1,1° C., gruodžio — 3,6° C.; vidutinė metinė + 6,5° C.

Šiauriniuose Maskolijos kraštuose, aplinkinėse Archangelsko, ne visada nunoksta rugiai, todėl čia ukininkai augina vien miežius, kurie nunoksta į trumpesni laiką. Volgodos gubernijoje jau rugiai yra svarbiausias žemdirbių javais. Nors žiemos laike šalčiai čia dideli, bet kad dirvos, paprastai, uždengtos storai sniegu, po tuom užklodalu rugiai nesibijo šalčių. Šiltesnės žiemos Latvijoje ir Lietuvoje tinka jau auginimui tulų

(Toliau bus.)

Kaip mąsto socialistai apie kooperatyvską draugiją.

Klasų kova, dirbėjų su savininkais, gali turėti tik vieną galutinį pasibaigimą. Galas kovos ateis ankščiau ar vėliau; didžioji minia žmonių dirbančių visus darbus, patėmys, kad jų patėjų individuališki tikslai, yra panašūs tikslams savosios klasios. Jie pamatys, kad neteislinga remti žmonių klasą, kuri per gerai gyvena nieko nedirbdama, o visą valdydama. Tada jie susijungs išvartimui dailininkės kapitalistiškos sistemos, ir įsteigs kooperatyvską draugiją.

Mės manome, kad draugijoje visi geri daiktai neturi būti išdirbami pelnui kelių žmonių, bet naudojimosi visų ir kad joks žmogus, galintis dirbti, neturėtų pilną privatumą gyventi iš darbo kitų žmonių. Mės manome, kad draugijoje nebūtų kitos rėdandčios klasios, kurią darbininkų klasa turėtų po savo jungu, bet visi būtų privirsti dirbti ir rėdyti, kurioje žmogiška lygybė nebūtų fraza bet faktas.

Kodėl mės teip tikime? Todėl kad jau buvo viena revoliucija po kitai, o kada du mai prasiskirstė nuo griuvėsių lauko draugijos pamatų, mės patėmyjome, kad vėliau rėdanti klasa užvies patavo.

Sentimentališkas utopistas sako, kad žmonės ateis prie tokio laipsnio susipratimo, jog pamatys, kad gražu ir dangisku gyventi visiems kruvoj meilėje ir turi viltį, kad kapitalistai atsakys savo neteisėngų privatumų ir gelbės įsteigtą naują respubliką, besiremiančią ant žmogiškos brolystės.

Vienok ne toks socialistas atsakymas. Socialistas tē mija, kad kova tarp rėdančių ir dirbėjų bus per amžius. Vienok dabartiniam laike žengia prie laipsnio geresnio ir tvirtesnio supratimo arba, dabar geriau išsi aiškino stovis dalykų negu pirmą. Pavyzdin, šimtmetis atgal, buvo Francijoje padėjimas toks jau kaip dabartinis Rusijoje. Karalius, žemės valdytojai ir kunigaikščiai netapo prašalinti vienos darbininkiškos klasios, bet susivienijus jai su smulkesniais kapitalistais, kurie nuo tada pradėjo lošti didžiausią rolę tautos gyvybėje. Suprantama, kapitalistai, kaip ateikra luoma, turėjo atskirus reikalus negu darbininkai. Tokiame atvejy, jie (kapitalistai) atėjo prysakin, ir paėmė savo kontrolę, je valdžią, naudojosi savo siekiuose iki dabartiniam laikui.

Bet dabar ateinanti revoliucija apsieiks kitaip. Išlaimejusi darbininkiską klasą

sa susidės iš žmonių su vienu abelnu siekiu: paimti turto, naudotis iš jų ir gyvenoti laimeje ir linksmybėje. Jie neturės jokios kitos klasios po savo jungu ir negalės valdyti kitus, nors ir norėtų. Viskas ką jie reikalauja nuveikti yra: panaikinti kapitalistų klasą kaip klasą; ir pasielgti su kapitalistais teip, kaip ir su kitais žmonėmis. Tada tik įsteigs lygybę; ne dėlto kad ji graži teorija, bet dėlto, kad ji yra vienintelis praktiškiškas kelias veikti darbą kaip jie nori.

Kalbėdamas apie lygybę, neišreiškia, jog visi pinigai arba visi žemės turtai turi būti „išdaliami“. Šitas nėra kalbama arba propoguojama socialistų. Tas yra vienas iš neteisėngiausių apšmeikimų ir išmetinėjimų iš pusės mūsų neprietelių arba priešgynių, kad tik nugązdinti darbininką, turintį dešimt dešimties aštuonis dol. bankoje arba turintį už \$1200 namuką, su \$900 „mortgage“ ant jos.

Nė mės reikalaujame pinigų, nė namų, nė automobilių, kuriuose kapitalistai važinėja. Mės norime naudoti žemės ir: mašinerijas, į savo rankas paimti, kad mūsų darbu pagamintume visus gerus daiktus, mums reikalingus. Teipgi nėra jokiam socialistų programai, kad padaryti

mgi kokius sau darė mirties valandoje. Kiek gi ypatingai nusikendo iš prieštasties beprotiško pastitikimo savim. Jam panašūs silpni, tinginiai ir neturintieji prieš save tikslu, labai tankiai nesupranta viso prielankios progos svarbumo, kol pervėlai neįsiskyks to senos gudrybės, kad malūnas negali sukstis su pagelba to vandens, kuris jau seniai nuplaukė.

Tokie žmonės ar visuomet vėlinasi, ar perdaug visur skubinasi. — Jie turi tris rankas — sako Jonas Gongh'as — dešinę, kairę ir vieną ranką iš užpakalio. — Kaip vaikai vėlinasi į mokyklą ir ne laiku išpildo užduotą darbą. Tokiu būdu įgavo tą papratimą, ir dabar, kuomet guli ant jų atsakymas, jiems rodos, jeigu tik būtų vakar nuėję, būtų buvę viskas gerai, ar tikriau, gali tą dar rytoj atlikti. Atsimena daugybę progų pinigų uždirbti, bet ar žino kaip pasitaisyti ateityje, ar pagelbėti kitiems, ar mato nors mažiausią progą padaryti ką nors tuo tarpu. Stovi visuomet ant kranto, bet valandų, kuomet meškerė pasijudys, nėra nė vieno, kas ją ištrauktų. Nemoka „iš progos naudotis“.

Joe Stocker'as, traukinio tarnas, su visais gerai sutikdavo. Keleiviai jį teip pat mylėjo, nes buvo meiliu ir visada užklausus greitai atsakydavo. Bet nesuprato visų savo tarnystės pareigų. Dalykus svarstė lengvai, o kuomet kas nors atkreipdavo jo atidžią tame dalyke, nusi juokdavo su lengva širdžia ir atsakydavo teip meiliai, kad pastebėjusiam rodėsi, jog pats klysta. — „Ačiū, derau gerai, nesibijok. Tamsta.“

Vieną vakarą baisiai pustė sniegą ir traukinys pasivėlino. Joe skundėsi, kad pasidaugino darbo iš prieštasties audros ir išsimeitė keletą burnelių. Trumpu laiku buvo jau užsigeręs. Bet konduktorius ir mašinistas buvo neramūs ir atidūs. Dviejų stočių tarpe traukinys umai sustojo, o antras greitis traukinys turėjo ateiti už poros minučių tomis pačiomis vėžėmis. Konduktorius pasiskubino į paskutinį vagoną ir liepė Joe'ui užkabinti raudoną šviesų, kad perspėti ateiti turintį trūkį. Joe'as nusi juokė ir tarė:

— Nesiskubink, palauk kol apsilvilkusi.

— Kongduktorius supyko:

— Nesivėlink — sako — nė minutės, Joe'sai, greitis traukis tuo ateis.

— Gerai — atsakė Joe'sas juokdamas.

Konduktorius nusiskubino pas mašinistą. Joe'sas nenuėjo iš sykio. Pasilikęs apsilvilkę, paskui patraukė dar gūrkšni nuo šalčio, pagalios pamazų paėmė žiburį ir švilpaudamas, nesiskubindamas ejo plentu.

Nenuėjo nė dešimties žingsnių, kaip išgirdo paskui savęs greitito traukinio kriokimą. Akimirką greitito trauko lokomotyva užvažio ant stovėdžio traukinio ir sužeistų keleivių riksmas susimaišė su laukan iš katilo veržėnčios garo kriokimu.

Paskui, kada paklausė kur Joe'sas, pasirodė, kad prapūlė; tik ant rytojaus atrado jį ant augšto sumišusį; judina sau tuščią šviestuvą ir šaukia:

— O, kad bučiau buvęs!...

Pargabeno jį namo, o paskui į bepročių ligonbutį; nėra nieko lindnesnio, kaip to nelaimingojo nesiliaujanč šauksmas: „O, kad bučiau buvęs! O, kad bučiau buvęs!“ kurio beprotingas tinginys padarė mirtį tokiai žmonių daugybei.

„O, kad bučiau buvęs!“ ar „O, kad bučiau nebuvęs!“ šaukia gilumoj dvasios nevienas, kuris būtų noriai davęs gyvastį, kad buvusios aplinkybės sugrįžtų ir kad galėtų pataisyti padarytą klaidą.

— Esti valandos — sako diakonas Alford'as — kurios turi didesnę vertę, kaip keli metai. Nėra jokios nuo to pagelbos. Beveik negalima lyginti laiko ilgumą su jo vertybe ar svarbumu. Penkioms minutoms tęsėtis sumišimas gali palikti išpuolį ant viso amžiaus. O kas gal pasakyti, kuomet ta svarbiausioji valanda ateis?

— Ką vadinu permainos punktu — sako Arnold'as — yra istiesų proga, kuri patvirtina mėginimus. Atsitinkanti proga reiškia ką nors tik tiems, kurie mokinasi ištrankti iš jos naudą. Proga pastatys tave ant juoko jeigu esi neprisirengęs ją sutikti.

Pikčiausiu yra tas, kad visuomet įieskome progos pralobti ar ypatingai išskirti ir pagarsėti. Tikimės tapti meistras nebuvę niekad pasgelbininkais, tarnais; išmokyti nesimokydami; įgyti turtą skolas darydami.

Plačiai kalba, kad laimė visuomet aptemdo išmintį. Bet tai lošiko-amatininko pasiteisinimas, bepročių devisa.

Jauni vyrukai ir jaunos merginos! Kodėl praleidiate laiką veltui? Ar žemė nustojo davusi vaisius? Ar pritruko vietų, ar visos jau užimtos? Ar Tėvynės reikalai visi aprūpinti? Ar visos gamtos paslaptys išaiškintos? Ar nebėra kelio, kuriuo eidami išnaudotumėte laiką savo ar kitų naudai, kuri veltui praleidiate? Ar kova už buvį teip baisi, kad reikia pasikakinti mažą uždavinį? Ar gyvasties duoną gavote žengimo pirmyn laike tik tam, kad viena ypata padidinti grynai žvėrišką veislę?

Naujiena iš visur ištumė senovė. Praėjusio dešimtmečio mašinas reikia parduoti kaip seną geležį, o į tą vietą įstatyti geresnes. Musų tėvų įrankiai niekis prieš naujus, praktiškesnius, įrankius. Tie, kurie paaukavo savo gyvastį stumdami mus pirmyn žuva, bet dar didesnę kovą tolyn varyti gema vyrai ir mergaitės stiprus ir narsus, reikalingi apleistas vietas užimti.

Gimę amžyje, kuomet mokslas ir įvairios progos išsiplėtė, kaip niekad nėra buvę, ar galite sėdėti sudėtomis rankomis, melsdami Dievo pagalbos darbu, kuomet Dievas davė jums gabumus ir spēką? Dagi išrinktiems sūstojus kelionėje pas Raudoniasias juras, kuomet jų vad šaukėsi Dievo pagalbos. Visagalis jam tarė:

„Kam šaukiesi prie manęs? Liepk Izraelio vaikams eiti pirmyn.“

Pasaulyje, kur darbas laukia darbininkų, kur tankiai, juokais ištartas, žodis ar maža pagelba gali išgelbėti artymą, sulaukyti smūgį, ar parodyti jam pasisekimo kelią, kur mūsų pačių gabumas gali būti teip sunaudotas, kuomet doriame, svarbiame, nepertraukiamame darbe randame didžiausį pasikakinimą, kuomet aplinkui nesu skaitomi pavyzdžiai gundinantieji mus prie narsumo ir darbštumo, — kiekviena gyvenimo valanda sutveria naują progą. Nelauk progos. Sutverk ją, sutverk ją, kaip piemeunkas Ferguson'as, išskaitydamas žvaigždžių tolumą su saują stiklinių poteriukų ant eilės sunertų. Sutverk ją, kaip Jurgis Stephenson'as, kad sutvėrė aiškinamas matematiškas tiesas opnos šmotelių ant juodos vagono sienos anglių kasyklose. Sutverk ją, kaip Napole'on'as šimtuose „upakeliuotų sunkenybių“. Sutverk ją, kaip visi žmonių vadai karėse ar ramiame laike darė sau kelią. Sutverk ją, kaip kiekvienas žmogus turintis ją suverti, kuris imasi padaryti o ką nors darbo vertą. Aukso proga yra nieku tinginiui, o tuo tarpu darbininkai menkiausia proga gali padaryti aukso progą.

algas už visokius darbus vie-
nokia. Kada socialistų par-
tija įgaus spėką, bus indus-
trijos varomės ir algos taip pat
mokamos. Teipgi ras, kad
tuliems dirbėjams mokamos
geros algos, o kitiems žemos.
Ras, kad daugelis negali gau-
ti darbo. Ras daugelį vaikų
dirbančių dirbtuvėse, kurie
turėtų būti mokyklose. Teip-
gi atras, kad didesnė propor-
cija išdirbimų, tapo sunau-
dota, išmokėjimui įeigū tin-
giniams.

Užtai, nė aš nė kitas žmo-
gus negali pasakyti tikrai, ko-
kia bus pirmutinė veikmė so-
cialistinės administracijos.
Vienok, daleiskime, imant
viršų arba įsikuriant su abe-
nu industrijos padėjimu, kaip
jau perstačiau, tikiu kad i-
vyks maždaug šitas:

Tuoju sustabdys mokėji-
mą, rendą, palukų ir divi-
dendų kapitalistams;

Tuoju išims vaikus iš dirb-
tinių ir siųs juos į moky-
klas ir, be abejonės, padau-
gis skaitliu mokytojų trum-
pame laike;

Tuoju pakels algas visų
žemiausiai apmokamų darbi-
ninkų, prilyginant sąjungų
svarstyklę;

Tuoju sutrumpis darbo
valandas ant aštuonių; bė-
gyje laiko, kada bus pakak-
tinai padaryti visi reikalin-
gumai žmogaus gyvasiui, su-
trumpis da labiau;

Produktai darbo bus dar-
bininkams pardavinėjami, už
kiek, kiek jie prekioja.

Kada kooperatyviška drau-
gija bus tvarkoje, arba dar-
be, darbo algos bus taikomos
savyje. Jeigu užtektinai gat-
vių sluotojų nebus galima
gauti už penkis-dešimt cen-
tų ant valandos, tada mes
mokėsime šešias-dešimt cen-
tų. Jeigu bus per daug ra-
štininkų už penkis-dešimt
centų, tada mes turėsime nu-
mazinti algą ant keturias-de-
šimt centų už valandą kol
jų didesnė dalis gaus darbą.

Teipgi persitikirčiau, kad
socialistų administracija ne-
kontroliuos abelno industrijos
nuo vieno centro. Bet
socialistų partija visados ir
visur palieka kontrolę į ran-
kas knosmulkiusių grupė-
lių kurios tik gali kuocats-
kandžiausią tvarką vesti. Mes
pripažystame, kad įrankiai
naudojami visų žmonių abe-
nai, turi būti abelna savasčia.
Bet, jeigu žmogus norėtų
dirbti su savo įrankiais, be
abejonės, niekas jam tą ne-
uždraus. Užtai turime faktą,
kad šiame laike, kada masi-
nerija knoskubiausiai geri-
nasi, parankiau dirbti ir
daugiau uždirtume koope-
ratyviškai dirbdami negu sa-
varankiškai.

Pagalios, socialistai negei-
dia sutverti valdžia kontro-
liavimui žmonių veikmės. Jie
tiki, kad kiekvienas žmogus
turi lygią progą užsidirbti
ant gyvenimo, tuomet nebus
jokio palinkimo vogti. Su-
prantama, maždaug keletą
metų reikės laikyti kelis žan-
darus (policistus), vienok jų
jų darbas bus vien tas: už-
laikyti arba sergėti visus tuos,
kurių gyvenimai visuomet
tapo kapitalizmo sunaikina-
mi. Kada alkoholiški geri-
mai nebus bėpardavinėjami
dėl pelno, kada vaginėjimai
nebus daugiau kelias drau-
gijoje, kada kiekviena mote-
ris bus užtikrinta gyvenimu,
be patsidavimo savęs; tada
galėsime visus moraliskumo
klausymus palikti išrisimui
individualų. Draugija pri-
žiūrės vien išdirbimą visų
žmonių reikalingų daiktų.

Teip mano socialistai. Jie
nenori prašalinti liuosybę
in lvidualio. Socialistai ma-
no padaryti liuosybę realiskū
daiktu visiems. Už šitą jie
kovoja su pagelba socialistų
partijos.

J. Šanskis;

IS VISUR.

Į Is Nantes, Francijos,
praneša, kad tenai, iškrau-
stant vyskupiską palocių ir
siminariją įvyko smarki kova
katalikų su policistais. Ka-
talikai užpuolė ant policistų
ir šitie vos vos nuo jų su
revolveriais atsėgynė, kol ka-
riumenė neatėjo pagelbon.

Į Radome tapo suimtas
studentas techniskos moky-
klos Werner ir karės-lauko
teismo ant sušaudymo pa-
smerktas. Mat karės-lauko
teismas atrado, kad jis metęs
bombą į žandarų viršininką
Plotą; viršininkas pasimirė
antro dienoj. Išgirdę dar-
bininkai apie pasmerkimą
Wernerio, apšaukė visuotiną
streiką.

Į Laikraščiai praneša, kad
Baltstogėj pury teroristų iš-
draskė pašalyj miesto gele-
zinkelio rėles ir sustabdė at-
bėgantį trukį, kuriame val-
džia politiskus prasikaltėlius
Vilniun vežė. Teroristai už-
puolė ant lydinčių prasikal-
tėlius žandarų, užmušė tris
ir vieną sužeidė; prasikaltė-
lius gi išliuosavo.

Į Is Sebastopoliaus prane-
ša, kad komandantas Juodu-
jų jurių laivyno, admiralas
Skrjdllov, visiems sargams
prisakė, nė nepaklausus
šauti į nužirėtas ypatus, nuo
6 val. vakare iki 7 val. ryto,
mat komandantas bijosi, kad
kas nors jį nenudėtų. Taigi,
iš jo kvailumo likėsi bereika-
lingai keli šimtai žmonių su-
šaudyti.

Į Kaip praneša į Victoria,
B. C. atplaukęs laivas, „Tre-
mont“, viespatauja Chinijos
provincijose, Anhui ir Kiang-
su, baisiausias badas iš prie-
žasties didelių tvanų. 40,000
kvadratiškų mylių plotas yra
visiškai apsemtas. Ant plo-
to gyvena 15,000,000 žmonių.
Dešimtis tukstančių žmonių
maitinasi lapais ir šaknimis,
šimtai miršta nuo bado ir
drugio.

Į Sulyg 21 d. gruodžio iš-
leisto caro ukazo, atsibus rin-
kimai dumon 19 d. vasario.
Rinkimų diena Kankaze, Vi-
durinėje Azijoje ir Sibirijoje
da nepaskirta.

Į Rygoje tapo sušaudyta
dešimtis teroristų, kurie anot
valdžios užtikrinimo, užsiėmę
plėšimu, užmušimu ir bombų
metimu. Jų planas bu-
vęs: užmušti Latvijos general-
gubernatorių, baroną Moel-
ler-Sakomelsky.

Į Is Vienos praneša, kad
viršiausias viespatystės butas
įstatus visuotino balsavimo
laike rinkimų didumu balsų
užtvirtino.

Į Austrijoje užgimė strei-
kas 25000 pacho urėdininkų.
Ikišiol uždirtėdavo urėdinin-
kai po 45 c ant dienos iš pra-
džios, o po 45 metų tarnavi-
mo gaudavo 90 c ant dienos.
Gyvenk žmogus su tokia alga!

Į Is Kapalo rusisko Tur-
kestauo, praneša, kad ten
buves pereitą subatą smarkus
žemės drebėjimas. Kiek nuo-
stoliaus žemės drebėjimas
pidirbo, iki šiol nežinia. Į-
vykusį žemės drebėjimą paro-
dė ir seismografai esanti Isle
of Wright, Laibach, Bolog-
noj ir Florencijoje.

Į Is priešasties jurininkų
streiko Italijoje, negali iš Ge-
nuos išvažiuoti 25,000 išveių.
Internacionališkas susivie-
nyjimas jurinų darbininkų,
Hamburge, nusprendė strei-
kuojančius sušelpiti.

Į Is Tanger, Morokko pra-
neša kad plėšikų zadosas
Raisuli vėl pradės karą su
Morokko valdžia. Karės mi-
nisteris Sidi Mohamed Gab-
bas ištranke su 4000 karių
prieš Raisulį; abidvi kariau-
nos taip arti susiejo, kad mu-
šis neužilgo prasidės. Kas
pergalėtojum bus nežinia.

Į Is Varšavos praneša, kad
Lenkiškas Centralinis Komi-
tetas suvienytų partijų išsi-
rinko žinomą raštininką, Hen-
ryką Sienkiewiczą už savo
pirmąsį.

Į 60 mylių į rytus nuo Ha-
lifax, N. S. Kanadoje, sude-
gė pasazierinis laivas „Strath-
coma“, Halifax & Canso
Steamship Co. Žmonii nesu-
degė, mat laivo darbininkai
apsiejo karzygiškai ir visus
380 pasazierius išleido ant
kranto.

Į Sulyg paskutinių žinių,
pasibaigė streikas 25000 pacho
urėdininkų Austro-Ven-
grijoje. Valdžia sutiko ant
darbininkų reikalavimų.

Į Toulouse, Francijoje, nu-
slugęs kalno krantas, ties
Couzans, užkasė daugelį na-
mų. Vieniulika ypatų likosi
po žemėmis pakastos.

Į Is Melbourne, Australi-
jos, praneša, kad arti Tarna-
gulos atrado nesenai didelius
auksos šmotus, o 18 d. gruo-
džio tapo toj pachojo vietoj
dar du dideli auksos šmotai
atrasti, kurių vienas 967 un-
cijas, o kitas 373 uncijas svė-
rijas. Sako, kad šmotai yra di-
džiausi, atrasti laike 40 metų
Australijoje.

Į 18 d. gruodžio, pasimirė
Rymo turtlingiausias Rymo
pralotas Adami. Adami palis-
ko popiežiui Pijui X. \$1,000,
000. Gyvu budamas duodavo
popiežiui Leonui XIII ir da-
bartiniam popiežiui dideles
dovanas. O Rymo darbinin-
kai, nuo kurių pralotas pini-
gus susirausė, be abejonės,
kenčia vargą.

Į Wiesbadene, Vokietijoje,
pasimirė nuo operacijos gar-
sus kalbų žinovas ir orienta-
listas prof. Dr. Karl Abel.
Mokslinčius buvo 80 metų
senas.

Į Iki šiol tapo Francijos
valdžios užimti: 34 arcivysku-
pų ir vyskupų gyvenimai,
40 dieldelių ir 13 mažų simina-
rijų.

Į Kardinolas Richard, Pa-
ryžiuje, pranešė, kad šimet
nebus laikyta Kalėdų misija
iš priežasties valdžios „nedo-
rybių“.

Į Is Varšavos rašo, kad
Lenkiškos rabinai prisidėjo
rinkimuose dumon remti tau-
tiskai-lenkišką partiją. A to-
kiu budu kovoti prieš socia-
listus.

Į Is Rio de Janeiro, Bra-
zilijos, negali išsigyti kavą,
užtai, kad darbininkai strei-
knoja.

Į Peterburge atitiko poli-
cija centrą socialistų ir su-
areštavo apie šimtą ypatų.

Į Siedlece, 19 d. gruodžio,
tapo karės-lauko teismo as-
tuoni teroristai sušaudyti.

Redakcijos atsakymai.

B. HERRIN, ILL. Straipsne-
lis menkos vertės, į laikraštį
talpinti neapsimoka; laikras-
tis turi ko geresnio talpinti.

Naujos Fortepijonų Natos.
Lietuviu Hymnas. Žodžiai ir melo
dija V. Kudirkos. Fortepijonui pri-
ruo. A. Kazanovskis, Rygoje, 1906... 30c
Pliusis šitokio ant adreso
A. OLSEWICKI,
624 33rd St., Chicago, Ill.

NAUJI ISRADIMAI.

Į Garsų vokliškas mokslin-
čius, Prof. Dr. Robert Koch,
išrado vaistą prieš „miegligę“
(„Trypanosomės“). Vaistas
yra Atosyl. Gegužio mėne-
syj, pereitą meto išvažiavo
minėtas mokslinčius į Afriką
kad iširtiminėtų ligą. Be-
tyrinėdamas suirado, kad ligą
„Trypanosomės“ gimdo ma-
žas inzektas, Glossina Palpa-
lis. Inzektas gyvena dumb-
lyne arba prie vandeninių
žolių jurių pakrantėse ir mai-
tinasi paukščių, žuvų ir kro-
dilių maista. Tyrinėdamas
miegligės apsiereiskimus ir
Glossina Palpalis gyds mok-
slinčius 900 ypatų. Kiek-
vienai ypatui įčirškė po pusę
gramo Atosylo. Daugumas
jo gydytų pacientų išgijo
laike dvejų trijų mėnesių;
mokslinčius tiki, kad visus
savo pacientus išgydys. Li-
ga užpuola daugiausiai jau-
nus vyrus. Nuo 30,000 Sese-
salų gyventojų beliko ke-
turis metus vos 12,000. Gar-
bė tokiam mokslinčiui!

Idomios draugijos.

Mes jau įpratome teip po-
carų ir prezidentų valdžias
gyventi, kad visai nesupran-
tame, kaip žmonės gali be
visog tokio surėdymo, o ypa-
tingai be pinigų ir policijos
užsilaikyti, o vienok ant svie-
to yra daugelis draugijų, ar-
ba, geriau sakant, valstijų,
kuriuos geras užsilaiko. Čia
apkalbėsime keletą iš jų.

Pietinėj Amerikoj, valsti-
joj Peru, yra kolonija Bue-
nos Amigos („Gerų Draugų“).
Kolonija ta, uždėjo 1852 me-
nuose turtlingas žmogus, Don
Jose Rodriguez, radikaliskai
socialiskų nuomonų. Su-
rinkęs savo nuomonų 66
draugus, uždėjo Rodriguez
tą koloniją ant kranto Coto-
to upės, žemę gi suteikė jam
dovana peruaniskoji valdžia.
Neužligio, uždėjus koloniją,
pradėjo joje žmonės apsigy-
venti, bet Rodriguez pastatė
ją ant grynat valsiškų pa-
matų. Jojo darbas atusė
vaisių. Sanarijai draugijos
yra: peruanai, airiai, anglai
ir vokiečiai; indijonų ir ne-
grų į sanarius neprima.
Istojantieji turi parodyti
gerą, nesuteptą vardą ir įmo-
kėti 500 dollarių. Svarbiau-
sias prieaugis kolonijos su-
sideda iš gimimų; šiadien skai-
to kolonija daugiau kaip
1000 vėlių.

Buenos Amigos yra darbo
draugija. Sanarijai dirba pen-
kias dienas per savaitę;
šventia subatą ir nedėlioje.
Darbo laikas išneša aštuonias
valandas; vienok nė vienas
nėra verčiamas daugiau dirb-
ti, kaip keturias valandas –
dirbantieji virš keturių va-
landų, gauna perviršinį už-
mokestį. Kiekvienas sanarys
gauna lygią dalį maisto. Sa-
narijai, norinti geriau valgy-
ti arba geriau rėdytis negu
priimta draugijos, turi užtai
atskyrium užmokestį, vienok
gali ir atidirbti. Žemė, darbo
įrankiai ir išdarbiai priguli
visuomenai; teip pat priguli
visuomenai ir turtas, gautas
už parduotus Tuzsienį tavo-
rus. Skaitliavimo pamatas
yra darbo valanda (pagal
darbo valandas skaitosi kiek
kožnam sanariui už parduo-
tus tavorus priklauso.) Že-
nybos įstatų nėra. Pirmiau-
siai auklėja kudikius ligon-
bučiuose išsilavinusios ligo-
nių prižiūrėtojos, o vėliau
eina jie viešon mokyklon.

Užmokestis yra lygi kožnai
ypatai ir už kožną darbą.
Kolonija padalyta į ap-
skričius, valstius ir kaimus.
Kiekvienas kaimas išleisena
savo atstovą, kurį prišjus
reikalui, galima nuo urėdo
prašalinti. Kaimų atstovai
renka valstijų atstovus, o šitie
apskričio viršininkus. Ap-
skričio viršininkai gali būti
prašalinti nuo urėdų tikrai
per visuotiną draugijos nu-
balsavimą. Tie apskričių vir-
šininkai atsako maždaug mi-
nisteriams didžiųjų valstijų
ar viespatystėj; iš jųj susi-
deda tiesų ir finansų minis-
terija, o augščiau už juos sto-
vi ministerijos: budavojimo,
apsvietos, valžbos ir sveika-
tos.

Į gyvenamieji namai kolo-
nistų yra paprastai, dailiai ir
sulyg sveikatos įstatų buda-
voti. Visuomenės namas la-
bai gražus ir budavotas iš
marmoro ir granitinių akme-
nų. Gatvės gražios ir dy-
stos. Mieste yra teipgi ir van-
dens vedimo taisos. Buda-
vojimui tų įtaisų netapo svei-
tini darbininkai kvieisti, bet
tų atliko pats kolonijos sa-
narijai. Jeigu atsitaikė, kad
vienas apskritys turi per daug
darbininkų, tai perleidžia
juos kitam apskričiai, ku-
riam darbininkų trūksta. To-
kiu budu dirba kiekvienas
sanarys po keturias valandas,
bet norinti gali ir daugiau
dirbti.

Kita, mažai žinoma, drau-
gija yra Burley. Šitos drau-
gijos sanarijai gyvena po visas
Suvienytas Valstijas, jos ko-
lonijas ir Kanadą. Centras
draugijos arba kolonija yra
valstijojej Washington, arti Ta-
coma. Draugija surėdyta ant
komunistisko pamato.

Aptariama draugija turi
du skyrių sanarių: vienas
skyrius susideda iš gyvenan-
čių Burley'e, o antras iš ne-
gyvenančių ten. Negyvenan-
tieji Burley'e moka per 125
mėnesius po vieną dolarį mo-
kesties, o įstodami į sanarys-
tus skaitliu penkis dollarius
už įrašymą. Užmokeję įra-
šymo pinigus ir dvyliką do-
larių sanariųj mokesčių
turi privilegiją, laike nega-
lėjimo dirbti, ligos ar nelai-
mės, gauti gyvenimą ir pilną
užlaikymą Burley'e, tų patį
privilegiją turi ir jo šeimų
nos sanarijai. Jeigu sanarys
miršta, tai likusieji šeimų-
nos sanarijai gali gauti teip
ilgai, kaip tik nori, pilną
užlaikymą nuo draugijos.
Negalinti dirbti sanarijai ga-
li vien po dešimtis metų išbu-
vimo draugijoj Burley'e ap-
sigyventi. Išskiriami vien-
tie darbininkai, kurie pava-
dinami į ten. Kartą nuva-
žiavę į Burley nereikalauja
jokių mokesčių įmokėti; rei-
kalaujama vien, kad gerai
dirbtų, bent tiek ant kiek
moka ir išgal. Dabar gyve-
na Burley'e išviso 130 ypatų
(vyrai, moterys ir vaikai) ir
dirba visokius darbus; šven-
čia vien vaikai.

Miestelij nėra: karčiamų,
bažnyčių, pinigų ir nė kon-
kurencijos vaizboje. Už
darbą algų nemoka. Žemė,
gyvuliai, darbo įrankiai, ma-
šinos, žemės turtas ir pramo-
nė priklauso visuomenei.
Kiekviena apsigyvenusi šei-
myna gauna gyvenimą ant
laiko gyvenimo miestelijų;
gyvenimą gi neturi tiesos nė
parduoti nė išrandavoti nė
kitam perleisti. Gyventojams
nerupi randa, darbas, drau-
gijos mokesčių, užsilaikymas
senatvėje arba ateitis pasi-
kusių šeimos nos sanarių.
Visi kromai, valguvė, pienu-
nybė ir kitos visuomeniškos
įstaigos atiduoda viską už-
tik kiek tavorai tikrai pre-
kioja; taigi, apsaikimo nė-
ra. Valdytojais draugijos
yra dvylika išrinktų žmonių.
Svarbiausi draugijos paga-
minami produktai yra: ukio
produktai, budavonės me-
džiai, skindeliai ir cigarai.
Kas mėnesis atsibuva valdo-

vy susirinkimas, kuriame
aptariama, kokį nuosimtį
mėnesio perviršo padalyti
sanariams sulyg atliktų dar-
bų; nuosimtis išmokamas pa-
vidale „kreditinių ženkle-
lių“, už kuriuos galima gau-
ti tavorus, valgi ir visus rei-
kalings įrankius.

Draugija pradėjo savo ko-
munistiskas nuomones įgy-
vendinti vien Burley'e; vie-
nok ji keta neužilgo, kiek su-
tvirtėjus, ir kitose vietose
Suvienytose Valstijose pana-
šias kolonijas įrengti, kurių
gyventojai galėtų savo pro-
duktus su Burley'e gyvenan-
čiais apmainyti. Kolonija
Burley aplūa išviso 120
hektarų (apie 300 akrų) ze-
mės ir guli prie jurių įlan-
kos. Kolonizavimas žemės
prasidėjo vos tik 1899 me-
tuose. Uždėjus koloniją,
tapo įrengta: lentų piovinų-
tyčia, skindelių dirbtuvė, dai-
tydžių darbavietė ir dirbtuvė
sluotinių kotų. Dabar yra ko-
lonijoje 25 gyvenamieji na-
dariai, visuomeniška virtuvė,
visuomeniška skalbinė ir ki-
tos įstaigos. Draugija išlei-
džia ir laikraštį „The Co-
operator“; laikraštis pasvėstas
propagandai draugijos sie-
kių ir pranešimui apie drau-
gijos veiklumą.

(Toliau bus.)

Vietinės žinios.

—Kad Chicagos padangin-
tas policijas skaitlius gerai
vietinius gyventojus apgina
ir visus plėšikus išnaikino,
tai aiškiai galima matyti iš
to, kad vienoj pereitą ket-
vergo naktįje plėšikai nema-
čiau kaip 7 ypatus apiplėšė.
Taigi, per savaitę maždaug
50-100 ypatų. Na, ar nege-
ras skaitlius? Ir dar kaip
kurie žmonės abejoja apie
gerumą Chicagos policijos!
Reikia dar tiek priminti,
kad plėšikai buvo ir maži
vaikai 12-15 metų, o tie dra-
giausiai, apiplėšia žmonis vi-
durmiestyj, ties Auditorium.

Nedėlio užsidėgė čia iš
priežasties eksplozivimo sma-
los boso įtaisos Northwestern
Gas, Light & Coke Co.,
Maple ir University st. Bo-
se buvo 80,000 galonų sma-
los. Eksplozijos tapo vienas
negras darbininkas užmuštas.
Ant kiek nuostoliaus pada-
ryta, direkcija nepaduoda.

—Sulyg statistikos pasi-
mirė Chicagoj pereitą sanvai-
tę 618 ypatų, užpereitą 598
ypatus, o pereitą metą toje
sanvaitėje tikrai 496 ypatos.
Is šito skaitliuas buvo: 358
vyriškos lyties, o 260 mote-
riskos.

—Pereitą sereodos vakarą už-
sidėgė čia namas po nr. 266-
268 Clinton st. Ugnis pada-
rė nuostoliaus ant \$50,000.

—Hillsdale, arti čia, pavogė
pereitą sereodos naktį iš namų
Ch. V. Steins papuošalų už
\$15000. Iki šiol policija va-
gių dar nesugavo.

Klaidos atitaisymas.

51 nr. „L“ įsiskverbė klai-
da; pasakyta, kad Lietuvos
Sunų dr-stė iš New-Yorko
paukavo \$25.00 Liet. Dem.
Part., bet turi būti: Lietuvos
Sunų dr-stė iš Brooklyn'o pa-
aukavo \$25.00 Liet. Social-
Demokratų Partijai.

Redakcija.

APGARSINIMAI.

Užnuodytas.

Ar girdėjai kada nors ta-
mistą, kad daugumas žmo-
nių save užinuodina, visiškai
nežinodami? Jeigu maistas
nesugromuliojamas pakakti-
nai, pagimdo jis nuodingus
skystimus, kame, neprasa-
linti laiku iš organizmo, bu-
va priežastis daugumo žarnų
ligų. Organizmas yra užnuo-
dintas ir sulyg daugumo nuo-
dų tamistai parselna nukęsti
nuo to. Kaip kada padaro
tas tikrai vos patėmijamą ne-
gromuliojimą, o kaip kada
pirmi ženklai ateinančios li-
gos. Visuose atsitiki-
muose reikia butinai
vartoti Trinerio Amerikonis-
kajį Elikasą Karčiojo Vyno,
kadangi vynos sutvirtina gro-
muliojimo organus ir priver-
čia juos atsakančiai veikti, ir
toku būdu padaro, kad mai-
stas buva atsakančiai sugro-
muliojamas. Visos nuodin-
gos maiste priemaisias liksis
iš organizmo išvartytos lau-
kan, o geros ir sveikos mai-
stos dalyys pereis į kūną, su-
tvirtys jį ir pagimdys naują
gryną kraują. Kaip tik pa-
jausi, kad gromuliojimas ne-
atsakantis, vartok šitą vai-
stą. Gaunamas aptiekose

Juoz. Triner,
799 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

Širdinga padėkavonė!

Tokių žodžių net negaliu
surast, idant galečiau apsa-
kyt savo džiaugsmą ir dėki-
tumą už išgydymą iš teip il-
go ir sunkaus sirgimo per do-
metu; nes dieną nuo dienos
laukiau persikymo su bal-
tu svietu.

Po daugelio perleidimo vi-
sokių daktarų ir gydymų kaip
vartojimų visokių liekarstų,
kad nepagelbėjo; buvau su-
visai nustosjęs viltį kada nors
išgyti; nes kožnas gydymojas
man kitokią ligą pripažino,
o paties kelmo ligos ir prie-
žasties visai nepajudino ir ne-
pageringo visai mano suiriosios
sveikatos; bet po perskaitymo
„Vadovas in Sveikatą“ kurią
parašė Profesorius Daktaras
Collins, tad kiek supratu
tada aiškiau, savo padėjimą
ir pamatus ligos arba priež-
astį, parašiau į tą garsingą Me-
dikaliską Institutą apie savo
ligą ir gydymą, kad man
nieks nepagelbėjo; tų ligą
su visoms sunkenybėms įga-
vau per jaunystės rašakną
gyvenimą ir tamsybės neiš-
manymą pavojaus sveikatai
ir gyvasiui; tad, kaip man
atrasė Dr. E. C. Collins Med-
ical Institutas ir prisuntė
per Expressą vaistus, kuriuos
griebiausiai vartot, tad netrū-
kus prapuošė vaikščiojanti
skaudėjimai po visą kūną ir
diegliai po sanarius, kaip ir
skaudėjimas šonoose teip ir
dusinimas krutinėje ir sun-
kus kvėpavimas, abelnas ir
lytiškas nusilpnėjimas, skre-
pliavimas su nerviskumu teip
tankus ir sunkus užsirušti-
mas kaip ir galvos skaudėji-
mas ir svaigimas.

Dabar esu sveikas daip ri-
dikas, rodos, kad niekad ne-
nėsigirau ir viešai apreiškiau
ne iš unaro ir garbės, bet kad
sėrganti nesikankintų ir nau-
dos nesikaustuot, o stačiai
kreiptųsi prie Dr. E. C. Col-
lins Medical Instituto, be ap-
sirikimo teip kaip aš apturės
sveikatą, už kurią pasilieku
dėkingas ant visada, savo iš-
gelbėtojams. Dabar ir aš
persitikirčiau kad tikras mo-
kslas ir gryni vaistai, turi
stebuklingą galybę; išdirbti
to Instituto. Su guodone
D. Mačis, 403 Market st.
Wilmington, Del.

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 700
6 E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvų advokatas, baigęs mokslo
jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda
visokias provas, civiliskias ir krimi-
niskias, visuose teismuose (suduose).
Gy. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6048

